

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVIII Lapkritis — November 7, 1973 Nr. 85

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TAIKOS GALIMYBĖS

Paralėlė tarp Vilniaus ir Jeruzalės

Iš pirmo žvilgsnio atrodo kad taika tarp Izraelio ir kaimyninių arabų valstybių yra neįmanoma. Izraelitai tikėdami, kad tik Sovietų Sąjungos ir JAV intervencija išgelbės arabus nuo pakartotino pralaimėjimo, nenori padaryti teritorinių nuolaidų, o arabai, bent karą pradžioje gerai pasirodė, atgavo savigarbą ir nenori sutikti su bet kokiais 1967 metų sienų pakeitimais. Jei tačiau ir galima būtų susitarti dėl buvusių Egipto ir Sirijos teritorijų naujo padalinimo ar demilitarizavimo, dar didesnę kliūtį patvarnesniam susitarimui iškelia Jeruzalės miestas, kurį abi pusės skaito savo šventove ir arabai gyvena (ir iš ten pabėgę) Izraelyje.

Kaip tokioje situacijoje galima rimtai kalbėti apie taikos galimybes? Pasiklausius kovojančių šalių pareiškimų jos negali surasti, tačiau gyvenimo patyrimas moko, kad beveik visada galima rasti kokią išeitį. Prisiminkime tik mūsų istoriją. Mes šaukėm: "Mes be Vilniaus nenurimsime" — ir nenorėjome jokių santykių su lenkais. Bet kai Lenkija ultimatumu pareikalavo diplomatinį santykių, mes tą ultimatumą priėmėm ir Kauno "grieti-nėlė" mieliai lankėsi visuose Lenkijos pasiuntinybės priėmimuose. Turint galvoje anų laikų situaciją kažin ar buvo prasmės kariauti dėl ... santykių neturėjimo. Juk buvome pasaulinio karo išvakarėse ir su lenkais sėdėjome viename suole — mūsų abiejų likimas priklausė nuo rusų — vokečių sutarimo ar nesutarimo. Nepaisant to, aš tuo laiku kimšdamas šovinius į kulkosvaidžių juostas A. Panemunės Karo Mokykloje galvojau, kad gal verta buvo pasipriešinti...

Panašios nuotaikos šandien gali būti ir pas izraelitus ir arabus. Su gyvenimas neįmanomas. Tai ka tėra tik pertrauka tarp karų. Bet Izraelis negali

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

kariauti be JAV paramos ginklais, o Egiptas ir Sirija be sovietų. Ir jei abu rėmėjai sutaria, kad jiems karas nereikalingas, taika, nors ir padiktuota, staiga pasidaro įmanoma.

Dėl vidaus politinių sumetimų (žydų įtakos) JAV negali būti abejingos Izraelio likimui. Jei Izraelio nebūtų, arabams nereikėtų sovietų paramos. Kas reiškia, kad abiem supervalstybėm reikalinga Izraelio egzistencija. Tas faktas privedė prie to, kad arabai, kurie palyginti neseniai nenorėjo nieko girdėti apie Izraelio egzistenciją, šiandien ją pripažįsta. Ginčas eina tik dėl jos sienų. Dėl jų negali būti sutarimo, bet jos gali būti padiktuotos, lygiai kaip mūsų administracinė linija su lenkais,

kuri buvo pravesta per anksčiau nustatytą neutralią zoną, sudariusią progos daugeliui nesusipratimų. Maskva, atrodo, mialai norėtų kontroliuoti kokią administracinę liniją kartu su JAV. Tos tačiau tokio uždavinio baidosi. Kai iš to sumanymo nieko neišėjo, sovietai norėjo patys pasiūlyti 7 parašytininkų divizijas. Ta grėsmė iššaukė alar-mą JAV kariuomenei. Sovietus sulaukė tačiau ne tik tas alarmas, bet ir JAV spaudimas į Izraelį leisti aprūpinti izraelitų apsuptą Trečią Egipto armiją. Be to aprūpinimo ta armija, neturėdama vandens, turėtų kapituliuoti. Ir kadangi nei JAV nei Sovietų Sąjunga šiuo metu kariauti nenori, panašūs susitarimai galimi ir toliau. Tai bus padiktuota taika, bet kaip mes patys žinome, ji gali išsilaikyti ištisus dešimtmečius.

NEW YORKE ĮSPŪDINGAI PAMINĖTA LIETUVOS SOSTINĖS VILNIAUS SUKAKTIS

Vilniaus 650 metų sukakties paminėjimai rado mūsų visuomenėje didelį atgarsį. Vienur tokie paminėjimai jau buvo surengti, kitur dar ruošiamasi minėti. Spalio 28 d. toks minėjimas buvo New Yorke. Publikos buvo gerai gausu, visokios padėties ir visokių pažiūrų žmonių. Jie atsiliepė į lietuvių radijo programose iš nepriklausomos Lietuvos laikų dažnai, kai kuriuose ano meto laikraščiuose vartotą šūkį: "O Vilniaus nepamiršk lietuvi", kai jis buvo lenkų rankose. Pusseptinto šimto metų — tai milžiniškas laiko tarpas. Visi norėjo išgirsti, kas per tą laiką vyko ir dėjosi, o kas žino Lietuvos praeitį — juk be galo smalsu prisiminti, ypač kai apie jį kalba didelis praeities žinovas prof. dr. J.

Puzinas, kai apie jį kalbėjo tame gausiame minėjime toks apžvalgas žurnalistas, menininkas, literatas ir "Ant Vilnelės Tiltu" autorius Paulius Jurkus ir į pozicijas dirvonus įsileidęs savo kūrinis deklamavo Jonas Rūtenis su meile apie Vilnių, apie sostinę. Pirmasis — pagrindinis kalbėtojas J. Puzinas patiekė seniausių duomenų apie Vilniaus pradžią, kad jis buvęs jau Mindaugo laiku, o Gediminas padaręs jį Lietuvos sostine, išgarsinęs jį savo laišku vakarų miestams ir valdovams. Vilnių gyveno ir Jogaila, Vytautas, Kazimieras, ten buvo kunigaikščių rūmai sustatyti apie kvadratinę aikštę, kuriuos rusai yra išgriovę, kad ne liktų garso pėdsakų. Tuos (Nukelta į 5 psl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS PIRMININKĖ EMILIJA ČEKIENĖ PASISAKO AKTUALIAIS KLAUSIMAIS

IŠEIVIJOS PANORAMA VISUOMENININKĖS IR PUBLICISTĖS ĮVERTINIME

JURGIS GLIAUDA

— Jums taip aktyviai įsijungus į organizacinę veiklą, perėmus Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkės pareigas, kaip su publicistika?

— Dabartinėse mūsų išeivijos gyvenimo sąlygose visos lietuviškos organizacijos, išskyrus komunistines, yra labai svarbios ir tautiniu požiūriu reikšmingos, nes jų visų pagrindinis tikslas yra vienodas — Lietuvai laisvės siekimas ir lietuvių išlaikymo čia išeivijoje, tik skirtingi šio tikslo siekimo metodai.

Organizacijoje žmonės susitelkia vienam kuriam tikslui siekti, kuriai nors idėjai įgyvendinti. O idėjos, jei didžios, anot Maironio, nemiršta, kaip žmonės. Gali tačiau dėl įvairių priežasčių būti laikinai prislopintos, kartais priklauso nuo nepalankių gyvenimo sąlygų, o kartais nuo organizacijos vadovybių, nes čia juk dirbama savanoriškai įsipareigojus, iš anksto net nenumačius, netikėjus, kad kiekvienas įsipareigojimas, koks jis bebūtų, pareikalauja ne mažos asmeninės aukos ne tik iš vadovybių, bet ir iš kiekvieno organizacijos nario.

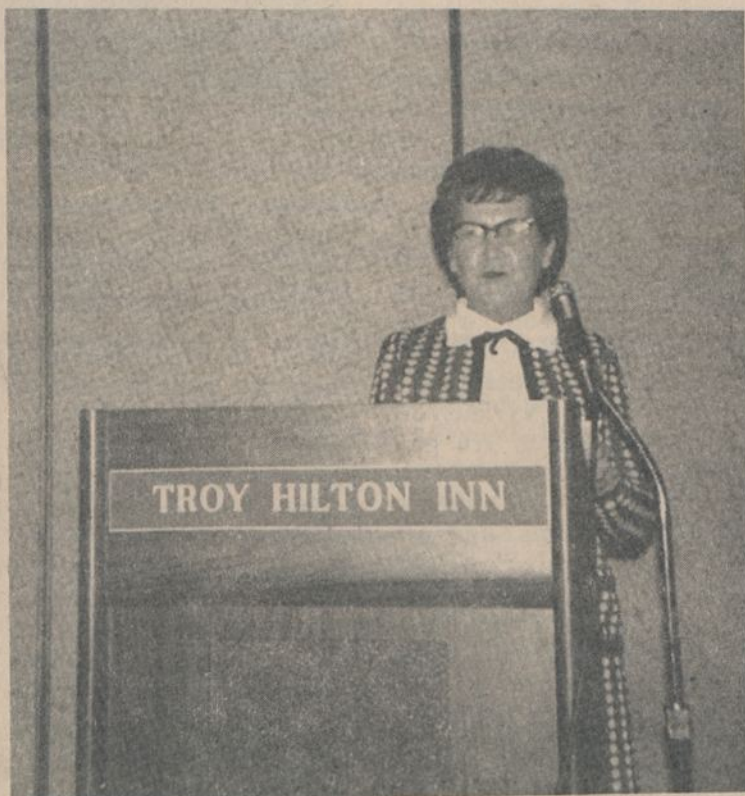
Organizacinis darbas yra garbės tarnyba, atliekama po tiesioginių duonos pelnyto darbų, aukojant poilsio laiką ir tam reikalui išleidžiant mažiau ar daugiau lėšų, kurių niekas neįrašo į jokių aukotojų sąrašą nei nuo takų atskaito. Kai tokie yra mūsų idealistai visuomenės veikėjai, jų vadovaujamos organizacijos stiprėja.

Tačiau viena iš didžiausių lietuvių veikloje klaidų yra stoka tolerancijos organizacijų tarpe ir aiški stoka pakantos atskiriems asmenims kitų organizacijų nariams, o pagaliau ir toje pačioje savo stengimais kitą narį įvairiais būdais nuvertinti, vietoje viens kitam nuosirdžiai talkinus. O už vis didžiausias ir pavojingiausias organizacinės veiklos priešas yra narių dvasinis atbukumasis.

Pradžioje mūsų įsikūrimo naujuose kraštuose, didžioji visuomenės dalis buvo pilna kilnių idealų, gražių užsimojimų, noro veikti, siekti, kovoti. Lietuvos laisvės atgavimui užsėmus, visa tai ima nykti, apima dvasinis nuovargis, nesidomėjimas jokiais aukštesniais siekais, dvasinis horizontas siaurėja.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, kurios vadovavimo pareigas šiuo metu man tenka eiti, yra viena iš didžiųjų išeivijos organizacijų, kuri pasiaukojančių asmenų savo narių tarpe ne-

(Nukelta į 3 psl.)

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkė Emilija Čekienė kalba ALT S-gos seime Detroite.

Kultūrinė ir politinė išeivijos veikla yra toks platus, šakotas, sudėtingas reiškinys, kad jam apžvelgti, suvokti, įsisąmoninti naudinga išgirsti šviežių, našių, konstruktyvių įvertinimų.

Platusis mūsų visuomenės vaizdas, ta margaspalvė panorama, kiekvienam stebėtojų teikia individualių įspūdžių. Ataskamba, aišku, individualūs sprendimai. Tai, ne-lyginant, apsižvalgymas dailės parodoje: vieno sprendimai emociniai, kitų sprendimai pagrįsti pažinimu. Emociniai sprendimai sustoja už pasitiekimo ribos, branginame gi žinoviškas definicijas.

Lygiai toks pat dėsnių veikla visuomenės gyvenimo panoramą stebint. Norime žinoviškų nuomonių, patyru-sių akių įvalgų. Norime taip pat brandžių sprendimų be lengvabūdiško flirto su prabėginėmis "madomis", kurios kai kada ir kam kiša į smegenis pagarbą aplinkos pragmatimui, arba "egg-headishką" sukalbamumą su nuolaidomis, žeidžiančiomis išeiviosios egzistencijos prasmę ir esmę.

Aptarimų beieškant, visuomeniškas problemas benagrinėjant, su ryškiu akcentu ant publicistikos premisos, Emilija Čekienė maloniai sutiko "Dirvos" skiltyse tarti savo nuomonę apie problemas, kurios čia pristatomos astuoniais lakoniškais klausimais.

Emilija Čekienė yra viena iš tų veiklos asmenybių, kas tikrai kvalifikuotas prabilti. Tikrovės pažinimas pagilina, moteriškasis subtilumas sušvelnina bendrąjį vaizdą, kur daug ryškių kontrastų, aštrių briaunų.

Plačius barus išvarė Emilija Čekienė visuomeniniame ir organizaciniame išeivijos gyvenime. Pagal profesiją mokytoja, nuo pat jaunatvės ji stovį veikimo ir polėkiško veržimosi gretose. Ji veikė jaunimo organizacijose.

Puošniausiai jos visuomeniškosios veiklos ir publicistės nuopelnai pražydo už tėvynės sienų, išeivijoje. Ji neišdavė jaunatviškojo patyrimo, gauto Lietuvoje, išeiviskojo gyvenimo negandose. Penkiolika metų vadovauja veiklajam "Lietuvos Nepriklausomybės Fondui", kuris vykdo specifinius tikslus, išleido "Laisvės kovų dainų" almanachą ir trimis laidomis pakartojo "Lithuania 700 Years" tomą. Ši knyga, sugestvyviai įsiveržusi į angliškojo ir amerikietiškojo pasaulio politikų, publicistų knygynus, pasidarė savotišku, prolietuvišku vade mecum'u. Knyga randama viešosiose bibliotekose.

Dešimtį metų atidavė Emilija Čekienė BALFui, būdama centro valdybos vicepirmininke. Po keletą metų, pakaitomis, dirbo LB New Yorko apygardos valdyboje. Ketverius metus buvo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos centro valdybos sekretore. Dabar ji ALT S-gos pirmininkė.

Emilija Čekienė yra išleidusi savo raštų tomą. Tai imponantiška knyga "Kad ji būtų gyva". Šioje knygoje su eruditės kuklumu, paprastai, sugestvyviai, atmintin įsirežiančiais rašiniais, autorė nagrinėja gyvybiškąsias tautos ir išeivijos problemas.

Stambi visuomenininkė ir gabi publicistė, tuos du talentus harmoningai sujungusi, Emilija Čekienė nepaprastai iškėlė moters prestižą, moteriškojo prado švytėjimą ne tik organizaciniame veikloje, bet sferoje, iki šiol vyrų užurpuotoje, publicistikoje. Ji nebijo sunkaus visuomeninės darbo, derindama jį su plačiu laikraštinių, problemų analistės pasauliu.

Lietuvos sostinės Vilniaus 650 metų sukakties paminėjimo New Yorke komitetas. Sėdi iš kairės: A. Koncė, J. Kiaunė, prof. dr. J. Puzinas, gen. konsulas A. Simutis, A. Noakaitė-Čekienė, komiteto pirm. prof. dr. Br. Nemickas, L. Virbickas, J. Kumpikas. Stovi: dail. J. Bagdonas, A. Vebekūnas, J. Maurukas, V. Sventoraitis, E. Vaičiulaitis, A. Jurgėla ir K. Bačauskas. Audini, atsiųstą iš Lietuvos, kuriame įrašyta "Sveikas Senasis Vilniau! 650 m" laiko Sventoraitis ir Vaičiulis. L. Tamošaitis nuotrauka

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Operos rūmų atidarymas

Spalio 20 dieną, šeštadienį, Anglijos karalienė Elžbieta II, lydima savo vyro, oficialiai atidarė virš 100 mil. dolerių (apie 160 mil. amerik. dol.) Sydnėjaus Operos Rūmus. I oficialias atidarymo iškilmės buvo pakviesta 15.000 žmonių Australijos ir užsienio svečių, kai visą dieną buvusius įvairius atidarymo parengimus stebėjo virš vieno milijono svečių ir be visos Australijos televizijos stočių, tiesioginiai satelitų pagalba, šios iškilmės buvo perduotos daugiau negu 300 mil. pasaulio televizijos stebėtojų.

Šioms atidarymo iškilmėms buvo ruošiami virš dviejų metų ir, neskaitant apmokamų tarnautojų ir darbininkų, joms savanoriškai nemokamai padėjo 500 muzikos ir operos mėgėjų. Atidarymo iškilmės kainavo vienas milijonas dolerių, iš kurių pusę apmokėjo N.S.W. valstija ir kita pusė biznierių. Atidarymo iškilmėms metu dvidešimt didelių laivų ir virš dviejų tūkstančių mažesnių, apsupo Operos Rūmų iškišulį ir, karalienė tarus atidarymo žodį jie sutartinai paleido sveikinimo signalus, kai tuo pačiu metu i orą buvo paleista 1000 karvelių ir 60.000 balionų, kuriuos 100 kareivių specialių mašinų pagelba pūtė apie 5-kias valandas. Griežiant jungtiniais kariuomenės orkestrams ir trimitams pranešant kiekvieną atskirą naują pasirodymą, kurių buvo labai įdomių ir daug, saulės nušviestą dangų praskrodė aviacijos naikintuvų eskadrilės, juos palydint Maori, Tonga, Fijai, aboriginų ir N. Gvinėjos salų šokėjams.

Vakare Sydnėjaus uoste ir Operos Rūmų įlankoje vyko pasakiškas atidarymo karnivalas. Šeši tarptautiniai laivai, pasipuošę gražiausiomis šviesų spalvomis, buvo lyg tai ir šoninė priedanga, kai virš 150.000 dol. kainavęs raketų ir gražiausių fejerverkų pasirodymas neturėjo dar sau lygaus Australijoje. Apšviestas vandens slidinėtųjų, plaukiojančių orkestrų davusių masinius įvairios muzikos koncertus, milžiniškų įvairiaspalvių prožektorių ir visokių kitokių akiai patrauklių vaizdų, ši vandens atidarymo karnivalą darė tikrai kažkuo nepaprastu ir, skaitoma, kad ji iš įvairių išsiraizgiusių Sydnėjaus įlankos pakrančių turėdami didesnius ir mažesnius piknikus, stebėjo virš milijono žmonių.

Savo atidarymo žodyje karalienė Elžbieta II išsireiškė, jog šie Sydnėjaus Operos Rūmai ir meno kūrybos pasaulyje atidarė naują vaizduotės erą ir jau dabar jie skaitomi vienu iš gyvųjų stebuklų pasaulyje.

1957 metų pradžioje buvo paskelbtas pasaulinio Sydnėjaus Operos Rūmų projekto laimėtojas, kuriuo tapo danų architektas Jørn Utzon, gaudamas 10,000 dol. premiją. Jo projektas buvo visiškai skirtingas nuo visų kitų ir jis vaizdavo įlankos iškyšulyje būsimą operą lyg didelį būrinį baltą laivą

iplaukiantį pro Sydnėjaus tiltą į patį miestą. Kadangi planai buvo iš vis labai moderniški ir nauji, tai ir darbas buvo ypatingai sunkus, pareikalavęs daug pinigų ir, galų gale, susipykimo tarp danų architekto ir N.S.W. valstijos vyriausybės. To pasėkoje 1966 metais J. Utzon visiškai iš savo darbo pasitraukė ir jį pabaigė grupė naujų architektų, kurie vidaus planus gerokai pakeitė. Tas ir dabar dar kelia įvairiausių nuomonių pasireiškimų ir galvojimo, kad jokių būdu negalėjo danas būti pašalintas.

Operos rūmų viduje yra 2700 sėdimų vietų, iš jų operos salėje 1530, dramos teatre 550 ir irekordavimo salėje 150. Visos lėšos, neskaitant pradžioje duotų vyriausybės ir privačių aukų, yra gautos iš kone kas savaitę traukiamos, Sydnėje Operos loterijos, kur pirmoji vieta laimi 200.000 dol. Ši loterija yra labai populiari, nes ji turi daug laimėjimo prizų ir jos bilieto kaina yra 6 dol. Technikiniu atžvilgiu visi vidujiniai įrengimai, akustika, patys didžiausi Australijoje vargonai ir kt. yra patys moderniausi, kas tik galima šiuo metu turėti.

Pačiose atidarymo iškilmėse dalyvavo ir lietuvių Sydnėjaus 'Dainos' choras ir tautinių šokių grupė 'Grandinė'. Šiuo metu su Operos Rūmų atidarymo iškilmėmis prasidėjo ir savaitę laiko trukusias Sydnėjaus Waratah (Australiškoji gėlė) festivalis, kurio metu Operos Rūmuose pasirodys ir lietuvių dainininkai bei šokėjai.

Spalio mėnėsis australams buvo labai geras ir išgarsinęs šį tolimąjį kraštą plačiai pasaulyje. 1973-ųjų metų literatūros Nobelio premiją gavo žinomas australų pasaulinio masto rašytojas Patrick White, kuris beveik visoje savo kūryboje labai gražiai ir vaizdžiai aprašo Australijos gyvenimą duodamas ir australiškos aplinkumos savotiškus epizodus. Jis buvo jau paskutiniuosius kelius metus pristatomas gauti Nobelio premijai, tačiau tas pasisekė padaryti tik šiais metais. Būdamas 61 metų ir gyvendamas ramiaje, parko apsuptyje, Sydnėjaus priemiestyje, po šios premijos paskelbimo jis pareiškė, kad jis dėl sveikatos negalės važiuoti atsiimti šios didelės, apie 160.000 dol., premijos ir jis jaučiasi gana nejaukiai ją gavęs, kai tuo tarpu tokių didžiųjų klasikų kaip L. Tolstoj, H. James, M. Proust, J. Joyce ir kt. jos negavo. Nors moksliniuose darbuose australai jau yra ir anksčiau gavę šias premijas, tačiau literaturoje tai buvo pati pirmoji ir gal būt pati svarbiausia Australijos kultūriname gyvenime.

Ir vėl kitas meninis nutikimas labai smarkiai sukrėtė visą Australiją. Sostinėje Canberroje yra baidiama statyti didžiulė moderni valstybinė meno galerija, kurios įkurtuvių pradžiai Australijos vyriausy-

Naujieji Australijos Operos rūmai.

bė, su specialistų patarimu nupirko garsaus amerikiečių dailininko Jackson Pollock paveikslą 'Blue Poles', kainavusį 2 mil. amerik. dolerių. Jau pradžioje šis paveikslas ir jo kaina susilaukė didelės australų visuomenės ir jaunųjų menininkų kritikos, tačiau, kai praeitą savaitę kitas dailininkas S. Friedman viešai paprašė, kad šį paveikslą 'tapė' ne vienas Pollock, bet be jo dar ir trečias draugas menininkas T. Smith, kurie atėję nuraminti, norinčio nusižudyti Pollock, pradėjo ant didelio drobės gabalo lieti dažus ir su kojoms juos trinti visą laiką geriant. Galų gale susikruvinę kojas ir visai pasigėrę jie baigė šį paveikslą. Šią istoriją labai greitai Pollock artimieji žmonės paneigė, pasakydami, kad jis šį paveikslą tapė 12 mėnesių panaudodamas įvairiausias technikas. Kaip ten bebūtų, bet šis 2-ju mil. vertės paveikslas, turi labai daug įvairiausių atgarų Australijoje.

Esamas žydų su arabais Viduriniuose Rytuose karas, didžiausios reikšmės turi ir visuose vakaruose, ypatingai kas liečia benziną ir kitą mašinų kurą. Australija, išskyrus kone visą vakarų pasaulį, yra vienintelis kraštas, kuriame didelės reikšmės arabų alyva neturi. Turėdami vis besiplečiančius savo alyvos šaltinius, Australija 90% iš viso reikalingo šiam kraštui benzino pasigamina pati iš čia bėgančios alyvos, tuo visai nebijodama dėl kuro racionavimo ir kainų Pakėlimo.

Australiški vynai paskutiniuoju laiku randa tiesiog nepaprastą pasisekimą amerikiečių tarpe ir jų vis didesnis populiarumas Amerikoje, iškelia Australijos vyną į geriausiųjų tarpą. Amerikiečiai yra jau kurį laiką patys didžiausi Australijos vyno pirkėjai.

po to sekant Japonijai ir Kanadai. Anksčiau daugiau pirkdavo Anglija, tačiau išjungimas į Europos Ūkio Bendruomenę, jų pirkimą labai apkarpė. Kadangi Australijoje yra įvairaus klimato vietų, išauginančių skirtingų rūšių vynuoges, tai ir vyno pasirinkimas yra labai skirtingas, prieinamas įvairiems žmonių skoniams, kas labai atitinka amerikiečių skonius, kai nuolatiniame amerikiečių, australiško vyno pirkėjai, skaito australišką vyną geriausiu pasaulyje, nes ir jo kokybė ir kaina yra gera ir lengvai prieinama. Pačioje Australijoje, jeigu po karo i vyną tik labai mažai kas dėmesio kreipdavo ir mažai kas jį gerdavo, tai dabar jau jis yra labai populi-

rus, ypatingai jaunesniosios kartos tarpe.

Melbournio mokslininkas dr. R. Bean paskelbė, jog jis atrado vaistus, kurie yra pirmieji galintieji išgydyti plaučių vėžį. Šių vaistų pakeitimas ir panaudojimas kitu būdu galima bus panaudoti ir gydymui kitų dviejų vėžio rūšių. Šie tyrimai, duodant pavyzdžius ir išgydytų pacientų ligų aprašymus, plačiai buvo aprašyta AUSTRALIJOJE GYDYTOJŲ ŽURNALU 'Medical Journal of Australia'.

Dr. R. Bean pasakymu, čia yra tik atrasta pradžia, duosianti ateityje galutinam vėžio ligos sustabdymui.

Australai išgėrė rekordinį kiekį alaus. Kiekvienam iš

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIK

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

14 mil. gyventojų tenka 28 galionai, kai pieno irgi teko 28.4 galionai per metus.

JOURNEYMAN BAKERS

Urgently needed at new SUN FLOWER FOOD STORES in Nashville and Jackson, Tenn.

Complete, on-premise Bakery in ultra modern surroundings.

For a confidential interview, call collect.

GEORGE THOMPSON
DOUG BOUDER

615-356-8596

(80-86)

AUTOMATIC

Brown & Sharpe set up and operate. 23 yr. old, 40 man clean shop in pleasant Northwest Detroit, Michigan suburbs. Spend some time with your family enjoying Michigan lakes and woods. Run three completely rebuilt older type machines with no new fangled attachments. 4 day, 40 hr. work week. Top rates for top men. Consider promising apprentices Fully company paid Blue Cross, life and sick insurance and profit sharing. Openings on both shifts. Call collect 313-754-7610 for application details. We'll come down and meet you.

OR APPLY OR WRITE
ZENITH AUTOMATIC SCREW
25175 THOMAS DR.
WARREN, MICH. 48091

(84-86)

WANTED AT ONCE

1ST CLASS SKILLED
AUTOMATIC SCREW
MACHINE

Operator & set up man on
davenport machines.

FOR 2ND SHIFT
Must have minimum 5 years experience. company paid Blue Cross, life insurance, and pension.
Call Phil Leier for appointment
313 WO 5-2171

BRASS CRAFT
MANUFACTURING CO.
Detroit, Mich.

(84-87)

MACHINIST

TURRET LATHES
ENGINE LATHES
MILLING MACHINES
HORIZONTAL
BORING MILLS

1ST AND 2ND SHIFTS

As a manufacturer of a diversified line of machinery, we have opportunities for individuals who have job shop experience on the above machines. If you can read prints, perform own set-ups and are otherwise interested in a good hourly rate and fringe benefits come in and see us.

THE HILL ACME CO.
1201 W. 65, Cleveland, Ohio
An Equal Opportunity Employer

(81-83)

BORING MILLS

Horizontal and vertical boring mill operators, experience is essential, company paid benefits, holidays, overtime and high hourly rate.

SMITH & HARRIS
MACHINE CO.

5170 West 130th Street
Cleveland, Ohio
216-267-3366

(80-86)

MECHANICS
FOR
TRUCK & HEAVY
EQUIPMENT

Some experience necessary, 45 hour week, time and a half for overtime. Excellent fringe benefits.

Write to — Mr. Ryle
CONE BROTHERS
CONTRACTING
CO.

P. O. Box 1259
Tampa, Fla. 33601
Call 813-621-1311
for appointment

An Equal Opportunity Employer

(83-89)

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRAŠANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

LIETUVIŠKOS SPAUDOS REIKALAI

Gyvename nepaprastam technikos išvystymo amžiuje. Suskaldytas atomas, žmogus iškėlė koją mėnulyje, sėdėdami patogiam ir šiltame kambaryje matome ir girdime didžiulius pasaulio įvykius žmones. Susižinojimo priemonės yra išvystytos iki tokio laipsnio, kad per kelias minutes galime žinoti kas dedasi plačiame pasaulyje.

Deja, šiomis technikos priemonėmis gali naudotis tik turtingos valstybės. Mums lietuviams, išskaidytiems po visą planetą, lietuviams, pasilieka vienintelė susižinojimo priemonė — laikraštis, žurnalas, knyga.

Šiais metais suėjo 90 metų nuo pirmo lietuviško laikraščio AUŠROS pasirodymo. Ir pirmasis laikraštis gimė ne savoje žemėje, bet tremtyje. Sunkiai ir vargana dalia buvo pirmojo lietuviško laikraščio ir knygos. Rusų žandarų persekiojamas, gaudomas ir baudžiamas negalėjo pasiekti tautos daugumos, o tik mažą jos dalį.

Šiandien, lietuviškas raštas gali pasiekti pasaulį, išskaidytus lietuvius, jei jie to pageidauja, išskiriant pavergtą tėvynę. Laisvas žodis, laisva mintis okupanto griežtai uždrausta ir žiauriausiomis priemonėmis persekiojama. Tarpusavio lietuvių ryšys yra galimas tik per spaudintą žodį. Asmeniniai kontaktai palaikomi laiškais, neturi visuotinio pobūdžio, o ribojasi giminytės ar draugystės paskirtimi.

Šiandieną mums yra labai svarbu išlaikyti mūsų susižinojimo ir ryšių priemonės — lietuvišką spaudą, laikraščius, žurnalus, knygas ir t.t..

Mūsų seneliai dėl lietuviško rašto nepabūgo nei kalėjimo, nei tremties, nei šaltąjį Sibirą. Mums reikia bijoti kalėjimų ar tremties, kad galėtume skaičiuoti lietuvišką spaudą, knygas ir kt. leidinius. Bet ar pakankamai įvertiname ir išnaudojame turimą laisvę ir sąlygas. Vargsta leidėjai, redaktoriai, rašytojai, kūrėjai.

Senoji karta traukiasi ir natūraliai užleidžia vietą jauniems. Bet ar jaunieji įvertina savo protėvių idėtas aukas ir pastangas lietuviškai knygai, laikraščiai, žurnalai. Ar pakankamai domisi lietuviškais reikalais, lietuviškos išlaikymo ir nepriklausomybės atgavimo problemomis. Ar pakankamai palaikome lietuvišką spaudą, ją prenumeruodami ir joje bendradarbiaudami?

Džiaugiamės ir didžiujame mūsų gausiu intelektualų bei akademikų prieaugliu, bet ar jų dauguma reikiamai yra supratę savo tautos reikalus ir paskirtį.

Jaunime, būk lietuviškos spaudos skaitytojas, prenumeratorius, bendradarbis. Neleisk savo protėvių ir tėvų išaugintai kultūrai sužlugti. Šiandien pat užsiprenumeruok bent du ar tris lietuviškus laikraščius ir aktyviau įsijungk į lietuviškos išlaikymo bei savo tautos laisvės atgavimo darbą.

PARAMA DIRVAI

Atsiliepdami į prašymą, savo auka parėmė šie skaitytojai:

P. Dargis, Pittsburgh, .. 25.00
J. P. Palukaitis, Cleveland 10.00
J. Gliada, Los Angeles 10.00
R. Babickas, Cleveland 10.00

ALT S-gos pirmininkė Emilija Čekienė aktualiais klausimais...

(Atkelta iš 1 psl.)

stokoja. Tai rodo, kad Sąjungos nariai savo idėjų įgyvendinimui turi dar daug idealizmo, ryžto, jie aukoja daug laiko ir energijos, nes leidžia tautinės minties laisvę. Dirva, žurnalą Naujoji Viltis ir daug kitų tautinių darbų atliekama. Į ALT S-gos seimus, nežiūrint, kur jie vyksta, kas du metai atstovai bei Sąjungos tarybos nariai gausiai suvažiuoja savo lėšomis. Ne vienas taurus ir garbingas S-gos narys jau iškeliavo į amžinybę, bet narių skaičius nemažėja, į jų vietą ateina kiti.

V. P. Mitalas, Cleveland 5.00
Stp. Nasvytis, Cleveland 10.00
A. Juodvalkis, E. Chicago 10.00
K. Pažeraitė, Cicero 1.00
Dr. & Mrs. P. Budininkas, Cicero 10.00
J. Stempuzis, Cleveland 10.00
M. LoPresto, Edinboro 10.00
G. Juškenas, Cleveland 10.00
J. A. Urbonas, Dayton 5.00
V. Vitkus, Rochester ... 3.00
K. Balys, Dearborn Hts. 10.00
V. P. Janulaitis, Chicago 10.00
St. Jankauskas, Toledo 10.00
L. Kezenius, Willowick 5.00
Dr. V. Gruzdis, Cleveland 10.00
N. Rastenis, Baltimore 2.00
J. Ulpienė, Dorchester .. 2.00
A. Valavičius, Los Angeles 25.00
V. Augulis, Dayton 5.00
J. Dačys, Dorchester .. 10.00
G. Stančienė, Mount-Vernon, N. Y. 5.00
Dr. J. Balys, Silver Spring, Md. 10.00
V. V. Sestokas, Los Angeles 5.00
J. Miškinis, Rochester \$ 5.00
J. S. Kiaučiusas, M. D. Toledo 7.00
J. Petruskas, Detroit .. 3.00
M. Tyla, Detroit 2.00
J. Strazdas, Woodhaven 10.00
A. Sumakaris, Cleveland 5.00
Dr. A. Martus, Chesterland, O. 10.00
V. Vasiakauskas, Richmond Hill, N.Y. .. 5.00
A. J. Chaplik, So. Boston 10.00
E. Balceris, Los Angeles 10.00
M. Jokubaitis, Palm Beach Shores, 10.00
J. Bartkus, M. D., Chicago 10.00
O. Biežienė, Chicago 10.00
A. Stephens, Chicago ... 3.00
J. Bereiša, St. Louis, Mo. 2.00
P. Bastys, Toronto, Ont. 10.00
A. Stamps, Toronto, Ont. 5.00
Br. Dida, Los Angeles 5.00
J. Švarcas, Wickliffe, O. 5.00
A. Dikinis, Oak Forest, Ill. 2.00
K. Cienas, Chicago 3.00
C. S. Cheleden, Phila., Pa. 10.00
B. V. Galinis, Norwell 10.00
A. Puskepalaitis, So. Boston 10.00
J. Žvirblis, Grand Rapids 10.00
V. Trečiokas, Newington 10.00
V. Katelė, Melrose Park 10.00
A. Dailidė, Brecksville, O. 10.00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

Man malonu pažymėti, kad Sąjunga yra viena iš tų organizacijų, kuriai partinis fanatizmas, visa griau-nanti politinė taktika yra svetima. ALT S-ga ne tik savo nariuose ugdo politinę bei kultūrinę toleranciją, bet ją grindžia ir savo bendradarbiavimą su kitomis organizacijomis. Savo spaudojį ji populiarina ir kitų įsitikinimų žmonių bei grupių laimėjimus. To paties traktavimo ji pageidauja ir iš kitų, deja, ne visada susilaukia.

ALT S-gos nuomone, organizacijų tolerancija viena kitai — vienybė yra pagrindinė sąlyga sėkmingesnei kovai už tautinę gyvybę, tautos kūrybinę pažangą bei jos nepriklausomybės atstatymą. Todėl Sąjunga to siekia visais galimais būdais ir visose srityse einant tolerancijos ir laisvo susitarimo keliu. Aktyviai dalyvauja per Lietuvių Tautinį Sąjūdį VLIKe, ALToj, PLB ir BALFe, o taip pat remia ir įvairių kitų vienetų atliekamus naudingus darbus.

ALT S-ga ne tik remia kitų darbus, bet ir pati yra giliai šaknis į tautinio darbo barus, turi tinkamų priemonių, galimybių ir savo iniciatyva daug atlieka politikos, kultūros ir lietuviškos išlaikymo srityse, o svarbiausia toms pareigoms pasiaukojančių žmonių, kurie dirba aukodami visą poilsio laiką, eina tiesiu organizacijos seimuo nusistatytu keliu, be jokių asmeninių ambicijų.

Jei kiekvienas Sąjungos narys, nežiūrint kur begyventų, ir toliau pilnai atliks savo organizacines pareigas, tai Sąjunga bus gyva, judri ir darbinga. Juk tos pareigos nėra sunkios, tik reikia nuolatinio prisiminimo, kad esame ne tik savo, bet ir organizacinės šeimos nariai ir tuos laisvu noru įsipareigojimus priviolome bent minimum atlikti. Tada ir išrinktoji vadovybė nepajus jokio ap sunkinimo, kurią šiuo metu sudaro be mangs: Jurgis Sirusas, vicepirmininkas, Stella Abraitienė, vicepirmininkė, Juozas Bagdonas, sekretorius ir Petras Maciulaitis, išdinininkas. ALT Sąjungos valdyba artimai bendradarbiauja su Vilties Draugijos valdyba, kuriai vadovauja Kazimieras Počius.

Kai mūsų tauta kovoja dėl egzistencijos, kas galėtų būti toks nejaudus ir neveiklus, pasyviai stebintis tiktai kitų darbus, karkais net ieškant juose neigiamybių! Todėl aš tikiu, kad kiekvienas narys bus tiek sąmoningas, pareigingas, darbštus ir ištikimas organizacijos principams bei aktyvus tartum nuo jo priklausytų visos organizacijos veikla, nes tik bendromis jėgomis įmanoma daugiau nuveikti Lietuvos naujai.

Taigi, nemanau, kad dėl tų naujų įsipareigojimų vadovauti ALT S-gai, nukentėtų mano publicistika, kuri, apibendrinant žodžio sąvoką yra labai gimininga visuomeninėms organizacinėms pareigoms. Juk publicistikos raštai tam tikra prasme nesibaigia su šiuo

laikotarpiu, o turi išliekamumą, nes jie atspindi to laikotarpio visuomenės gyvenimo politinį, kultūrinį bei organizacinį pulsą. O tai yra medžiaga ateities istorijai. Ką mes žinotume iš Lietuvos atgimimo laikų be mūsų pirmųjų iškiliųjų publicistų: Valančiaus, Kudirkos, Petkevičaitės, Vaižganto, Smetonos ir kitų, kurių publicistika įėjo į mūsų tautos istorijos puslapius.

Jie nagrinėjo svarbius lietuvių tautos visuomeninius klausimus, kėlė nege- roves ir kilnius tikslus, ar-

ti stovėjo, matė klaidas ir ydas bei gerąsias ypatybes, pažino ją vispusiškai ir todėl sugebėjo raštu kalbėti į ją argumentais bei faktais pagrįsdami savo mintis.

Taigi, manau, jog daug lengviau rašyti publicistinius raštus nuolat pačiam dalyvaujant visuomenės politiniam, kultūriniam bei organizaciniam sukūryje. ir tikiu, jog mano naujos organizacinės pareigos suteiks man dar daugiau patyrimo ir pasitarnaus teigiamai prasme. Aplamai, mūsų organizacijos, spauda ir publicistika yra trys neišjungiami talkininkai kovoje už Lietuvos laisvę bei lietuviškos išlaikymą.

(Bus daugiau)

laiškai Dirvai

"Eltos" nuopelnai ir klaidos

'Elta' yra lietuvių žinių agentūra. Agentūros pavadinimas išsivežtas iš tėvynės. Dabar, sovietiniai okupantai, neteisėtai pasisavinę 'Eltos' pavadinimą, po tuo titulu skelbia propagandinės mašinerijos produktus. Taip jie padarė dėlto, kad 'Elta' igijo iš Nepriklausomybės laikų gerą vardą, prestižą ir informacinę profesiskumą.

'Eltos' vardu operuoja lietuviška išeivija. Žinių ir naujienų agentūra, veikianti prie Vliko, gausi savo pateikiama medžiaga, patikimais šaltiniais ir patriotizmu.

'Eltos' biuleteniai leidžiami keliomis kalbomis. Jis tarpe ir prancūzų. Šis leidinys pasirodo keturis kart per metus. Biuletenis operuoja ne vien tik naujienomis, (retai) bet principiniais rašiniais, statistika, etc. Tad informaciniai 'Eltos' prancūzų kalba nuopelnai pažymėtini bendroje lietuviškos informacijos masėje.

Kartais būna klaidų. Neseniai JAV pasiekęs 'Eltos' prancūzų kalba sąsiuvinys Nr. 21, skirtas 1973 metų liepos mėn. datai, tokių klaidų nėra išvengęs.

Leidinyj tilpo trumpa Romo Kalantos susideginimo dienos apžvalga. Platus straipsnis, skirtas sovietinių piliečių konstitucinių teisių laužymui sovietuose. Yra dar laisvojo pasaulio lietuviškos spaudos sąrašas.

Šis sąrašas pageidauja jautresnio respekto mūsų spaudos pasauliui. Pastebėta, kad jis nėra pilnas, nėra ir tikslus.

Įrašyti keli leidiniai, kurie nebepasirodo. Nėra įrašyta pav. Tėvynės, Naujosios Vilties. Ir jeigu sąrašo rinkėjai neturėjo galimybės pateikti tą sąrašą pilną, apie tai vertėjo pažymėti sąrašo pradžioje. Juk netinka stiprų ir svarų leidinį marinti savo nežinojimu. Imantis bibliografinės tarnybos pareigų, juo labiau, tokios paklaidos nedovanotinos.

Bet dar labiau stebina sąrašo rašytojų pridėtos prie leidinių definicijos. Kai kurie leidiniai apibūdinti ypatingai išsamiai. Nurodyta jų pasaulėžiūrinė kryptis. Šitaip rūpestingai pristatoma, vadinamoji, katalikiškoji spauda. Pav. Draugas, kuris net savo titulo puslapyje nepažymi 'katalikiškumo', paženklinas 'kataliku'. Į tą skyrių patikrinant sudėti: Ateitis, Laivas, Moteris, Moterų

Dirva, Tėvynės Sargas, Tėviškės Žiburiai, Tėviškės Aidai, Darbininkas, Gar-sas, net Gaudeamus, net Muzikos žinios! Krivulė Laiškai Lietuviams.

Tuo tarpu Naujienos tėra 'dienraštis', neminint pasaulėžiūrinės krypties, Dirva tampa 'journal illust-re'. Sandara — Hebdomadaire. Akiračiai — 'revue mensuelle'...

Tad šis prancūziškos 'Eltos' numeris mūsų ne-nudžiugino informaciniu tikslumu. Jis, kartu, teikia tam tikrą kartelį, dėl aiš-kios tendencijos neprista-tyti vieno leidinių taip, kaip pristatomi kiti. Pri-statymo metodas vienaip taikomas vienos pasaulė-žiūros spaudiniams, o ki-taip jau kitos pasaulė-žiūros spaudiniams, o ki-taip jau kitos pasaulė-žiūros leidiniams, neva ro-do, kad kalbama apie po-ziciją ir opoziciją. Iš tik-rujų gi nėra čia 'pozici-jų - opozicijų', visa ta spauda yra patriotinė spau-da, reikalaujanti laisvės lietuvių tautai.

Dr. A-is

WANTED 1ST CLASS SKILLED ENGINE LATHE HAND

Must have die shop job experience. Plenty of overtime; paid holidays, vacation and hospitalization.

J. HACKER CO., INC.
2222 Hamilton Ave.
Cleveland, Ohio
216-711-1871 (81-87)

MAINTENANCE MAN

Day shift position open for man with good mechanical aptitude if you are a high school graduate or have maintenance experience. Steady work record. Apply in person 9 AM till noon 1-3 PM.

WALMET

404 E. 10 Mile Rd.
Detroit, Mich.

An Equal Opportunity Employer (80-84)

TOOLMAKERS

Repair and maintenance of production tooling and fixtures. Minor machine repair. Competitive wage rate and outstanding fringe benefit package.

APPLY

SYBRON CORPORATION
KERR MFG. DIV.

28200 Wick Rd.
P. O. Box 455
Romulus, Mich. 48174

Equal Opportunity Employer M/F (81-87)

KVIEČIAMA TALKON!

Dirva maloniai prašo Jus surasti nors vieną naują prenumeratorių, kad galima būtų išlaikyti nemažėjančią Dirvos skaitytojų šeimą ir nereiktų kelti prenumerato kainos.

Paraginkite savo draugus bei pažįstamus, arba užprenumeruokite jiems Dirvą kaip kalėdinę dovaną.

Metinė Dirvos prenumerata 13 dol. Studentams, gyvenantiems prie universitetų, metinė prenumeratos kaina tik 6 dol. 50 c.

ATKIRPTI

Užsakau naują DIRVOS prenumeratorių kaip kalėdinę dovaną. Laikraštį siuntinėti:

Vardas ir pavardė

Adresas

Laikraštį užsakė

Siunčiu už prenumeratorių \$.....

(Parašas)

NAUJAS "PERGALĖS" BENDRADARBIS...

Išėivija nesistebi, kada "Gimtasis kraštas" ima ir nukniauka ideologiniai neutrališkiausių gabalėlių iš išėiviskos raštijos ir juos paskelbia. Visi žino, kad tai daroma tikslu įrodyti "gerą bendradarbiavimo valią", ir kas svarbiausia, pasėti tam tikrą nepasitikejimą agitacinio leidinėlio skelbiamo autoriaus patriotiniu stabilumu. Matai, ir šis jau kvilinginiame leidinyje!

Visiems yra aišku, kad copyright moralės nesilaikęs leidinėlis gali stverti ką nori ir kiek nori.

Tokiu būdu niekas nebuvo nustebęs, kada "Gimtajam krašte", ir vilniškame "Poezijos pavasaryje" pasirodė rūpestingai atrinkti Vlado Šlaito eilėraščiai. Eilėraščiai buvo tie, kur poetas neminėjo Dievo vardo, nes "Pergalėje" privalu Dievą rašyti iš mažosios raidės, padėtis pasidarytų kebliai, netikra. Išėiviai netikėtų, kad poetas, kuriam recenzentai prirašė gilių religingumą ir nemažą dozę tikro patriotizmo, sutiktų savo Dievą sumažinti iki "Pergalės" dievo.

Išėivija naiviai galvojo, kad Šlaito veikalėlius tarybinės leidyklos veiksniai ėmė ir nukniaukė tikslu paerzinti "buržuazinius nacionalistus". Matai, ir šis mūsų leidinyje!

Bet, štai "Pergalė" (Nr. 7) triumfuojančiai skelbia ("publikuoja") tris Vlado Šlaito eilėraščius, skaitytojams paaiškindama: "čia skelbiame eilėraščių rankraščius V. Šlaitas atsiuntė "Pergalei!"

Šie trys eilėraščiai rūpestingai išgrandyti iš bet kurios religinės minties, "buržuaziniai" suvokiamo patriotizmo. Eilėraščiai savaip "nušlaitinti", ir ta šlaitiška rezignacija, kuri turėjo logišką pagrindimą jo eilėse, tarpintose išėivijos leidiniuose, "šlaitiškumą" rūpestingai pašalinus, tampa nuobodžiaujančio snobo žiovuliu! Rezignacija tapo nualinta, nupiginta, priptęmpta prie "tippingo emigrantiško kolorito". Kada poetas nu-

kirto šaknis į gilumą, jis tapo gailiu "duonėliautoju" dėl garso "Pergalėje". Kada jis pasiūlė "Pergalei" savo paslaugas, jis įžengė į menkavertiškumo kompleksą teritoriją.

Nekalbame čia žiauriai, piktai, neapgalvotai. Padėti aptariame objektyviai. Kiekvienam respektuojama teisė apsispręsti. Juk pas mus ne sovietinė doktrina viešpatauja, kuri neleidžia sovietiniams autoriams pasiūsti rankraščių užsienin. Pas mus laisvė: matyti, elgtis ir elgesį svarstyti; ieškoti elgesio motyvų, elgesio padarinių.

Šią laisvę ėmė respektuoti Andrekauskas vadovaujama rašytojų draugija. Kadaiše Soniā Pipiraitę išmetė iš draugijos už tai, kad poetė vieną vaikišką knygutę atspaudė Vilniuje. Kaip dabar? Dabar tos rašytojų draugijos nariai be skrupulų ūžia Vilniuje už "Vagos" gautus honorarus. Mat, negalima honorarinių rublių išsivežti į Ameriką. Tad, jungdamiesi prie šios rašytojų draugijos, respektuojame pilną laisvę Vladui Šlaitui elgtis, kaip jis ge-

riau išmano. Bet, kadangi klausimas tas nėra asmeniškasis, bet viešasis, pavyzdinis, būdingas emigracijai, klausimas viešai svarstyti- nas.

Sunku suprasti Vlado Šlaito geidulį "publikuotis" ten, kur reikia pakloti ant žemės, prie "Pergalės" durų, visą pluoštą kompromisų.

Sunku suprasti, kaip poetas sugeba suderinti išdidžioje kūrybinėje sferoje menkavertiškus kompromisus, reveransus "Pergalės" linijai? Juk Vladas Šlaitas yra pakankamai raštingas, kad išleistų iš akių maskvinę encikliką "Dėl literatūros ir meno kritikos"! Tad, kada jis siūlo savo paslaugas "Pergalei", jis automatiškai sutinka su tos drakoninės maskvinės enciklikos paragrafais. Šlaitas sutinka įstoti į komunizmo statytojų gretas! To reikalauja autoriaus laisvę prievartaujanti maskvinė enciklika. "Pergalės" bendradarbis poetas Vladas Šlaitas labai lengvai sutinka savo didelės raidės Dievą sumažinti iki "Pergalės" dievo.

Xerx

WANTED EXPERIENCED

FOUNDRY UTILITY FOREMAN
3-5 years all around steel foundry operations
Swing Shift

MACHINE SHOP FOREMEN (2)
Must have 3-5 years in supervisory of all types of machining operations
Swing Shift

Steady employment. Full Fringe Benefits

For Appointment Call 513-296-3260

DAYTON WALTHER CORP.
DAYTON DIVISION
1366 MIAMI CHAPEL RD.
DAYTON, OHIO

An Equal Opportunity Employer

(82-86)

KODĖL BAUBIA KARVĖS?

V. Tarvydas, Gyvulininkystės mokslinio tyrimo instituto vyr. mokslinis bendradarbis, tragiškais tonais pradeda savo reportažą "Taupysi rudenį -- prarasi žiemą", tilpusį "Valstiečių Laikraščio" Nr. 118.

V. Tarvydas dėsto:

-Pasvalio rajono "Tarybinio žodžio" kolūkio Titkonų fermoje žalosios muistės ir baubė. Pašaras loviuose nebuvo net paliestas...

Korespondentas paaiškina, kad karvės muistės ne dėl to, kad nesuprastų tarybinės tvarkos "Tarybinio žodžio" kolūkyje, bet dėl to, kad jos buvo alkanos.

Iki rugsėjo 25 dienos karvės buvo laikomos lauke. Per šaltas ir žvargias ankstyvo rudens naktis, karvės gavo kosulį. Jos mito viena žolė, be kitų pašarų priedo. Ir, pagaliau, iškrito netikėtas sniegas. Karvės atvarė fermą, uždarė į tvartą, pabėrė seno, apdulėjusio žiemos pašaro, šieno.

Atpratusios nuo to pašaro karvės jo neėdė. Viena bėda ne bėda! Yra griežtas primilžio grafikas. Nors iš šulinio semk -- paduok valstybei pieno tiek kiek Maskva nustatė.

Todėl pirmas revizorių klausimas nebuvo apie karvių sveikatą ir pašarą, bet apie primilžį.

Kaip primilžiai? -- suriko kontrtolė.

Gautas tipingiausias sovietinis paaiškinimas: -- Sumažės tai ne bėda. Gausime nedateklių iš kitų karvidžių.

Rugsėjo pabaigos sniegas užklupo Pasvalio rajono kolūkius ir fermas nepasiruošusias. Karvės tą naktį buvo laikomos ganyklose. Karvės perslalo. Ir tvartai nebuvo paruošti. Parą ir ilgiau, karvės šalo snieguotuose laukuose. Tuo tarpu, per vasarą nieko nedarę, dabar baltino "Raudonosios žvaigždės" karvides. Bet lubų lentos, nupuvusios, lūžo. Karvidės buvo kiaurastogės

o lauke snigo. Ant atvartų karvių nugarų 'byra šiukšlės'. Ant karvių nugarų sninga ir tvartelė!

Kaip gi šeria karves, atvartas iš snieguoto lauko? Pasvaliečiai tur būt nustebę. Jie taip karvių nešėrė. Leiskime kalbėti "Valstiečių Laikraščio" korespondentui:

"Runkeliai fermoje atiduodami karvėms kartu su lapais. Kai kurios karvės dėl to jau pradėjo viduriuoti, nes negauna reikiamo stambiųjų pašarų priedo. 'Raudonosios žvaigždės' kolūkyje gyvuliai gauna siloso tik palaižyti. 'Tarybinio žodžio' kolūkyje karvės irgi negauna šieno, šeriamos kukurūzais..."

Bet dar liūdniau. Karvės negauna gerti. Titkonų karvidėje buvo sulūžusios girdyklos. Gyvuliai buvo atvartai iš snieguotų ganyklų. Tačiau ilgai ieškojo 'santekniko' šis ilgai ieškojo plaktuko, kol, pagaliau, pradėjo taisyti ir sukalinėti naudoti netinkamas girdyklas...

Virš to viso chaoso iškilmingai skamba atvykusio iš centro pareigūno pamokslai: kaip maišyti specialius, koncentruotus pašarus; kiek gramų tų pa-

šarų priklauso duoti pirmavertėms karvėms; kaip šerti šviežapienes karves; kaip nustatinėti specialius,

individualius racionus...

Vienas iš tokių pamokslininkų turi septynių žodžių mokslinį titulą; gyvulininkystės mokslinio tyrimo instituto vyresniais mokslinis bendradarbis.

Kaip gerai jautėsi karvutės, nei baubė nei muistės, kada jas tvarkė, prižiūrėjo ir mylėjo ne septyniais titulais pasi-puošę pareigūnas, bet vieno žodžio titulo turėtojas: gaspadorius!

ž.z.

PART-TIME TRANSPORT OPERATORS

Want to get away from it all? Are you bored with your present position? Do you enjoy driving, then here's a Golden Opportunity. We are in need of weekend Transport Operators. If you are 23 years of age and have one year's over-the-road experience and a good safety record, call 216-929-1851.

CONSOLIDATED FREIGHTWAYS

RICHFIELD, OHIO

We Welcome Applicants
From All Races

(81-85)

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED BRIDGEPORT OPERATORS ENGINE LATHE OPERATORS Must have job shop experience. Steady work, day shift, overtime, and fringe benefits. RETIREES AND OLDER MEN ARE WELCOME FISCHER TOOL & DIE, INC. 7501 Lyndon (Bet. Livernois & Wyoming) Detroit, Mich. (80-86)

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO,
NES NUOŠIMČIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:
7 1/4% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)
7% — 4 yr. Certificates (Min. \$5,000)

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

AUSTRALIŠKOS PIRŠLYBOS AGA

Galbūt esate girdėję, kad Australijoje būna sausros ir pritrūksta vandens, ypač Melbourne, kur žmonės vien tik alų geria ir miega pajūry karštomis naktimis susisukę į šlapias paklodes.

Tikriausia žinote ir tai, jog čia yra pusantro milijono daugiau vyrų, negu moterų, bet vedybų biurui dėl klijentų stokos bankrutuoja. Yra daug ir viengungių moterų, todėl galite įsivaizduoti, koks čia pas mus viengungynas. Viengungiai Australijoje yra savita, originali žmonijos klasė, o gal net ir rasė. Kažkoks linksmesnių plaučių archeologijos-futurologas (tokiu pas mus yra) sako, jog laidodami viengungius dabar turėtume po jų kojomis ar galva padėti raštelį; idant ateityje, už kokių pusantro milijono metų, iškasę viengungį, mokslininkai nekvaršintų ilgai galvos mėgindami nuspręsti, kas per Homo čia guli. Pavyzdžiui; užrašyti, jog tai kaulai "Homo Australianus Viengungien-sis" ir bus viskas aišku. Smulkesnė tautybė kaulams juk nereikalinga! Tarp kitko: čia vienas mūsų kalbininkas atrado tarp aborigenų ir lietuvių kalbų gana artimą giminingumą, todėl leidžiantis į gilesnę studiją, galbūt rastume aborigenus kilus iš lietuvių. Bet aš nesileisiu, nebijokit! Pagaliau, kas mums galvoj futuro-archeologijos bėdos? Pakalbėkim apie gyvus mūsų viengungius dabar.

Kaip jau minėjau; karštais vasaros vakarais, kada visai nėra vandens, kitos išeities nerasi, kaip tik eiti į karčiamą. Todėl mano geras pažįstamas, jau senstelėjęs viengungis Kaributas tiesiai iš darbo ir nuėjo. Girkšnoja alų ir šluosto

čiurkšlėmis tekantį prakaitą. Į karčiamą įvirsta dar gana strainingas seniokas, senas Kaributo pažįstamas, Jurgis Gabrėnas. Visi lietuviai jį vadina piršliu dėl jo didelio noro ir pastangų viengungius suporuoti. Lietuviškai, žinoma, nes mūsų laikais išėjęs jaunas vis labiau kimpsta į mišrių šeimų mišinį ir tikros lietuviškos šeimos vienintėlė stipriausioji viltis beliko senieji viengungiai.

-- Tai ką, Kaributai? Geri ir geri! -- Tarška nė nepasisveikinęs Gabrėnas. -- Pusę turto prager-si, o kitą pusę valdžiai paliksi? --

-- Karšta, -- vos išstena Kaributas. -- Aš manau, kad tau laikas ženytis, -- juokdamasis ir sėsdamas greta sako Gabrėnas.

-- Vėšiau nebus.

-- Pala, nebūčiau piršlys, jei tau panos nesurasčiau, -- lyg negirdėjęs kalba Gabrėnas. -- Nori, pripiršiu tau Salimėją?!

-- Kad ji žvaira ir šluba. -- Tingiai atsako Kaributas.

-- Didelio čia daikto! Žvaira tik viena akim ir tik viena koja tešluba. Kas čia tokio? O ne, tai galiu pakalbėti su Uršule. Ji gero pinigų turi susikrovus.

-- Tai... Ji tiek neturi, kiek žmonės kalba. -- Lėtai dėsto Kaributas. -- Aš sužinojau. Ji ir gimė prastos. Aš klausiau per Lietuvą jos kilimo. Nekokias žinias tegavau, tik 30 centų ant ženklo be reikalo išleidau. --

-- Tai kokių žinių tu nori už 30 centų? Bū-tum daugiau davęs, būtų ir žinios geresnės buvę. Gal tada norėtum Marcelę? Ji tikrai turtinga. -- Eik sau! Tokią biauurią...

-- Na tai kas? Nežiūrėk! Ryte išeisi į darbą, ji dar tebegulės lovoj. Vakare vėlai grįši -- ji vėl miegos. O naktį, juk ir taip tamsu...

-- Je, o ką savaitgaliais darysiu?

-- Žinai ką? Tada imk Agnieską. Ji ne žvaira

ir ne šluba. Ne šleiva ir ne kreiva, -- beveik dainuoja piršlys. -- Mergina iš stuomens ir iš liemens; prie pečiaus ir prie svečio; prie tunciaus ir prie...

-- Ė, palauk! -- Skubiai pertraukia Kaributas. -- Ar ne jina tik prieš keletą metų vaiką turėjo?

-- Et, dėl tokių niekų nėra ką imti į galvą. -- Numoja ranka piršlys. -- Turėjo mažą mažytį vai keliuką ir tas pats po kelių dienų numirė. Tai ne kitų, kad gimsta, kaip kumeliai. Šitoks nė žymės nepaliko, buvęs-nebuvęs... Palauk, kad tos nenori, žinau dar vieną Adelaidę. Turi 10.000 pasogos.

-- Pirma fotografiją parodyk! -- Gursteli alaus Kaributas. -- Katės maiše nepirksiu.

-- Čia dabar? Nuo kada 10.000 reikalinga fotografija? Su tavim tikra bėda! Yra dar viena Sydney. Vienturtė, tik su motina. Turi gerą biznį. Pagyventum ją paėmęs. Girdėjai apie tokią Rozaliją? Tėvas, sako, jau seniai nebegyvena. -- Dar vis nepraranda vilties piršlys.

-- Eik tu, piršly, melagi! Jos tėvas kalėjime.

-- Nu, tai ką jau aš čia labai pamelavau? Koks ten gyvenimas kalėjime? Velniai žino, ko tu nori, bet ne ženytis. -- Supyksta piršlys. -- Pasik kark kur ant sausos šakos, senbėni prakeiktas! Už dyką peršu, net nė pirmos nakties nereikalauju, o jis va man ką?! Senas ožys neraliuotas! Tpfu! Taip ir numirsi su šlapia paklode pajūry.

Gabrėnas labai supykęs išeina iš karčiamos. Dabar matote patys, kokie viengungiai! Geresnio piršlio nei su žiburiu nerasi, o Kaributas -- nieko! Sėdi karčiamoj su savo viengungiška dalia; gurkšnoja alų iki uždarys, o paskui eis į pajūrį su šlapia paklode lauknešėje ir ramiai miegos. Kad mes čia drebame dėl lietuviškų šeimų kūrimo, kad kada nors kokią antropologų galvą skaudės dėl jo rasės; visa tai jam nė dabon.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Mokslų ir kūrybos simpoziumo organizacinės - techninės komisijos pirmininkas inž. Jonas Jurek tariai simpoziumo reikalais su ALT pirm. dr. Kaziu Bobeliu.

SVARBŪS ĮVYKIAI PADĖKOS DIENOS SAVAITGALYJE

Gera, kad mūsų kultūrinio gyvenimo raidon rikiuojasi įvairių sričių mokslo žmonės. Su nemažu dėmesiu laukiame ir Antrojo mokslo ir kūrybos simpoziumo, įvykstančio lapkričio mėn. 21-25 d.d. Chicagoje.

Šis simpoziumas dalinai skirsis nuo pirmojo mokslininkų suvažiavimo. Šiame bus paliestos trys pagrindinės šakos: humanitariniai ir socialiniai mokslai, technologija ir architektūra ir medicina.

Sklandant sudarytą programą susidarai įspūdi, kad šiame simpoziume norėta apžvelgti visos mūsų gyvenimo sritys, pasidalinti atsitiktiniais laimėjimais, mokslo pažanga įvairiose srityse, neužmirštant ir lietuviškojo gyvenimo kelio. Kaip pavyks šis simpoziumas - parodys ateitis. Tačiau šiuo metu programų vedėjai ir organizacinė - techninė komisija, vadovaujama mūsų žymaus ir ryžtingo visuomenininko inž. Jono Jurek dirba išsijusę, kad užtikrintus šiam suvažiavimui visokeriopą sekme.

Šis mūsų mokslo žmonių sąskrydis ypač svarbus ir pačiam lietuviškam gyvenimui. Atsimintina, kad jame su pranešimais ir pasakaitais dalyvauja virš šimtas įvairių sričių, tinkamai pasiruošusių, žmonių. Apjungia dar neprikl. Lie-

JURGIS JANUŠAITIS

tuvoje išaugusius ir išėjimoje mokslus baigusius žmones. Jau vien toks bendravimas neša didelę naudą ir pačiai lietuviškai veiklai. Tuo labiau, kad i mūsų tarpa sugrįžta amerikoniškame pasaulyje gyvena jauni mūsų mokslo žmonės ir tai gera proga atiduoti savo duoklę lietuviškam gyvenimui, drauge glaudžiau susiejant savąją padėį ir su lietuvių visuomenine veikla. Trumpos apimties rašiniuose nėra įmanoma smulkiau aptarti pačios simpoziumo programos. Tačiau suminėtinai, kad bus nagrinėjamos šios temos: Literatūra, visuomenės mokslai, filosofija, pedagogika, kraštotyra, menotyra, kalbotyra, teologija ir architektūra, statyba, medicina ir bus keletas forumų. Kiekvienoje sesijoje klausimui aptarti bus po keletą referentų - pranešėjų, liečiančių tos srities temą, tačiau iš skirtingų požiūrių.

Taigi šis simpoziumas ir yra tuo įdomus, kad jame dominuos daugelis mūsų šakoto gyvenimo sričių ir kiekvienas galės domėtis jam patinkama sritimi klausydamas įvairių paskaitų.

Simpoziumo rengimo darbo komitetas sudarytas iš mūsų jaunųjų mokslininkų. Prof. dr. Vytautas S. Vardys programos pirmininkas ir rengimo darbų koordinatorių.

Dr. inž. Stepas Matas - technologijos ir architektūros dalies pirmininkas. Prof. dr. Rimvydas Šilbajoris - humanitarinių ir socialinių mokslų dalies pirmininkas. Prof. dr. Jonas Valaitis - medicinos

mokslų programos dalies pirmininkas. Dr. Edmundas Lenkauskas rūpinasi specialiais uždaviniais.

Tad tikrai pravartu, kad ir plačioji lietuvių visuomenė parodytų šiam simpoziumui dėmesį ir pati aktyviai jame dalyvautų.

Nepamirštas ir kultūrinis momentas. Simpoziumo dienomis, lapkričio mėn. 23 d. Marijos aukšt. mokykloje yra ruošiamas kompozitoriaus Vlado Jakubėno kūrinų koncertas. Šiuo koncertu bus pagerbtas pats kompozitorius ir atžymėta jo penkiasdešimt metų kūrybinė sukaktis. Koncertas bus aukšto meninio lygio. Jame dalyvauja mūsų žymieji vokalistas solistas Danutė Stankevičė, Roma Mastienė, Stasys Baras ir Jonas Vaznelis. Kūrinis atliks Dainavos ir Tėviškės parapijos jungtinis, šimto žmonių choras, palydint simfoniniam orkestrui. Koncertą diriguos kaip tik jaunas, talentingas muzikas Alvydas Vasaitis.

Gi pasižmonėjimui, jauniam laikui praleidimui, maloniems pokalbiams ir susipažinimui yra ruošiamas šaunus banketas lapkričio mėn. 24 d. 'The Sabre Room'. Šiame bankete dalyvauja suvažiavimo dalyviai ir plačioji lietuvių visuomenė. Tai ne eilinė pramoga, bet gražus įvykis susijęs ir su pačiu suvažiavimu. Rengėjų rūpestis yra vienas, kaip užpildyti žiūrovais Marijos aukšt. mokyklos salę koncerto metu ir kaip sutelkti bent penkis šimtus svečių į banketą.

Jau dabar bilietus galima įsigyti Jono Vaznelio prekybos namuose iš anksto ir tuo palengvinti rengėjams rūpestį.

Pažymėtina, kad Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu įvyksta ir Lituanistinio Instituto suvažiavimas ir sesijos vyks simpoziumo rėmuose. Be to, JAV LB Krašto valdyba, Tautinių šokių institutas talkinant buv. III ir VI Tautinių šokių šventės komiteto pirmininkui dr. Leonui Kriaučeliui ruošia tuo pačiu metu tautinių šokių mokytojų suvažiavimą.

Žodžiu, Padėkos dienos savaitgalis Chicagoje bus tikrai pilnas kultūrinių, reikšmingų įvykių. O jais pasidomėti bus pravartu ir kiekvienam lietuviui.

VILNIAUS SUKAKTIES MINĖJIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

rūmus, pilis, bokštus, gražius bažnytinius pastatus vaizdžiai parodė skaidrėmis.

Paulius Jurekus sentimentaliai patiekė Vilniaus praeitį sprendžiant iš jo paminklų, pastatų, pilų, nepaprastai gražios aplinkos, garsių žmonių darbų iki nepriklausomybės laiko.

Jonas Rūtenis visą šitą įvilko į savo poemą Sostinė, joje paminėdamas ir jau mūsų laikais ne tik dirbusius ir veikusius tame meniškame mieste, toje Lietuvos širdyje žmones, kurių dalis liudija savo buvimą ten jau Rusų kapinėse — norėję pridėti — tame lietuviškame panteone. — Taip gražiai programos dalyviai vienas kitą papildė.

Kai prie ilgo garbės stalo buvo susodinti pagerbtieji dėl veiklos Lietuvai svečiai ir sugiedotas Lietuvos himnas, Irena Veblaitienė savo puikia dikičia padeklamavo gražųjį Maironio eilėraščių Vilnius. Ta jaučia nuotaika buvo pdaėtos paskaitos. Ji ir vedė savo menišką sugebėjimu toliau programą, kol pabaigoj perdavė Rengimo Komiteto pirmininkauti dr. B. Nemickui. Šis priminė publikai, kad svečių tarpe yra atvykę: Dr. Petras Vileišis iš Waterbury, Connecticut LB apygardos pirmininkas, ir jo sesuo Alena Devenienė su dr. Deveniu iš Kalifornijos, ir K. Jankūnas iš New Jersey LB apygardos pirmininkas. Visiems jiems buvo gausiai paplota.

Minėjimo rengėjai dar nėra jaunesnioji karta, bet tuo momentu jau staigiai nebeprisiminta, kad Vileišių šeima, dar nuo garsiojo inžinieriaus Petro Vileišio laikų tampriai yra suaugusi su Vilnium. Ten jų daug, daug pasidarbuota, gerų darbų padaryta, prisidėta ir dėl Lietuvos kovota, ką seka ir dabartinis dr. Petras, taip daug, taip energingai ir atsidadęs Lietuvai. Ačiū jiems už atsilankymą, sykiu pabendravimą. Ačiū ir publikai, taip gausiai atsilankiusiai ir tuo parodžiusiai didelį mūsų sostinės vertinimą ir branginimą. Vilnius tai maždaug tas pats kas Lietuva. Nes sostinė yra visų tautos ir valstybės reikalų centras, administracija; iš jo ir į jį eina santykiai su tauta, su

užsieniu, kultūros pletra, politinės lietuvių aspiracijos. Jo trūkumą jautė visi lietuviai nepriklausomybės laikais kai jį valdė lenkai. Jis šiandien tebėra etniniam pavojui su visa jo teritorija.

Grįžtant prie šio minėjimo negalima nutylėti nepasakius, kad minėjimo salė P. Jurkaus iniciatyva buvo papuošta mūsų dailininkų pieštais 7 paveikslais Vilniaus miesto temomis: Pauliaus Jurkaus 4 ir Marijos Žukauskienės 3 paveikslai. Sakoma — Vilniaus temomis yra mažai kas tapęs. O temų yra gražių ir per tai kai kas gali tapti garšenybe, per tai būtų garsas ir Lietuvai.

Čia buvo matomas Vilniaus paminėjimas. Bet New Yorke buvo prieš tai ir nematomų, bet girdimų jo minėjimų: tai per lietuvių radijo programas. Vytautas Strolia per Romo Kezio vedamą programą patiekė vokalinių montažą apie Vilnių su jo labai taikliais paaškinimais iš muzikinio ir patriotinio pobūdžio plokštelių, ir Vitalis Žukauskas per Jokūbo Stuko radijo programą, su savo štabu. Jis patiekė daug istorinių ir politinių faktų bei Vilniaus temomis eilėraščių iš nepriklausomybės ir dabarties laikų. Abu atliko savo darbą labai kruopščiai ir gerai.

A. Koncė

1973 PŪTVIO METAI

Vytauto Didžiojo šaulių kuopa š. m. spalio 6 d. per Lietuvių Radijo Forumą, Chicagoje paminėjo Lietuvos šaulių S-gos įkūrėjo Vlado Pūtvio 100 metų nuo jo gimimo dienos sukaktį. Sukaktuvinkas buvo gimęs 1873 m. rugsėjo 24 d.

Iškilmingas pagerbimas pradėtas kp. pirm. Vlado Išganaičio pasakyta kalba. Jis trumpais, bet taikliais žodžiais apibūdino šaulių 3-gos įkūrėjo — pirmūno ir didelio patrioto nuveiktus darbus tautai ir tėvynei Lietuvai, ragino ne tik šaulius, bet ir visus lietuvius vykdyti velionio Pūtvio testamentą — viskas Laisvai Lietuvai.

Teis. Algirdas Budreckas padeklamavo eilėraščių jo paties parašytą ir dedikuotą "Pūtvio šimtmečiui prisiminti".

Vėliau buvo suvaidintas šis Pūtvio gyvenimo A. Valatkaičio parašytas montažas. Montažą paruošė kp. meno vadovas Juozas Petrauskas. Vaidino: S. Petrauskienė, J. Petrauskas, P. Tomkus ir A. Juškevičius. Gerai pasirodė Vytauto Didžiojo šaulių kuopos oktetas vadovaujamas muz. N. Kulio. Oktete dainuoja: A. Kvečas, S. Stasiūnas, A. Šidagis, J. Kuzmickas, J. Jankauskas, V. Mardosas, J. Ilčiukas, J. Platakis ir P. Janušas.

Jų atliktos dainos kėrėjo klausytojų patriotinius jausmus.

Šie metai yra Vlado Pūtvio metai.

Tenka didžiai apgailestauti, kad mūsų pavergtų tėvynėje broliai ir sesės lietuviai negali švęsti V. Pūtvio 100 metų gimtadienio ir tuos metus vadinti Vlado Pūtvio metais.

Todėl mes šauliai ir visi lietuviai laisvajame pasaulyje privalome šį gimtadienį kuo iškilmingiausiai švęsti.

Šią sukaktį minėdami pasiryžkime eiti velionio nurodytais keliais, o svarbiausia būti vieningi, drausmingi ir dėti visas pastangas, kad Lietuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma.

Igyvendindami sukaktuvinko Pūtvio skelbtas idėjas, priartinsime mūsų pavergtiesiems tėvynėje laisvės rytojų.

Alg. Budrys

Skaitykite ir platinkite
DIRVĄ

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
FOUNDRY HELP
FOUNDRY INSPECTORS
MOLDERS
CORE ROOM WORKERS
POURERS
MELTERS
GRINDERS
FINISHERS
FOUNDRY LABOR
FOR 1ST & 2ND SHIFT

Steady work for qualified men.
Excellent fringe benefits. Live and work in a pleasant community.

Apply call or write
WAUKESHA FOUNDRY
COMPANY, INC.
1300 Lincoln Ave.
Waukesha, Wisconsin 53186
414-542-0741

(81-87)

PERSONAL MAID

Eastern suburb of Cleveland, Ohio
Winter in Florida - care of invalid
women with house hold staff of five.
Excellent salary - recent references.
Call (216) 531-8900, Ext. 229, Between 9 AM & 4 PM. (81-87)

MAINTENANCE MECHANICS

Large wholesale bakery has opening for 1st class maintenance mechanic. Salary commensurate with ability. Good fringe benefits. Contact Mr. Pedone 650 W. Lexington St., Baltimore, Md. Phone (301) 727-8500.
An Equal Opportunity Employer (81-87)

VIENINTĖLIS LIETUVIS KAILININKAS

NORMANAS BURŠTEINAS

185 North Wabash Avenue

2nd Floor

Chicago, Ill. 60601

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir

677-8489 (buto).

Minėjimo prezidiumas ir dalis publikos. Prie garbės stalo sėdi iš kairės: pirmasis sužeistas Lietuvos nepriklausomybės kovose savanoris Jurgis Kiaunė, LKK Savanorių S-gos pirm. E. Čekienė, Vlko pirm. dr. K. Valiūnas, prof. dr. J. Puzinas, komiteto pirm. prof. dr. B. Nemickas, gen. kons. A. Simutis, LKK pirm. V. Sidzikauskas, ALT New Yorko skyr. pirm. adv. S. Bredes, LMKF New Yorko klubo pirm. I. Banaitienė, LKVS Ramovė New Yorko skyr. pirm. V. Sventoraitis. Minėjimą rengė ALT S-gos I skyrius, talkininkaujant ALT S-gos XI skyriui, Sav. S-gai, ramovėnams, LAS, neolituanams ir šauliams.

L. Tamošaičio nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

• **Povilo Lukšio** šaulių kuopos vėliavos pašventinimo šventėje St. Catharines mieste, Kanadoje iš Detroito dalyvavo: LSST c. v. pirmininkas Vincas Tamošiūnas, Stefa Kaunelienė, Juozas Augaitis, Julija Bliudžiūnienė, Petras Bliudžius, Antanas Grinius, Viktorija Leonavičiūtė, Kazys Srauskas, Adolfas Rimkus, Alfa Šukys, Angelė Šukienė, Klemansas Urbšaitis, Nellie Urbšaitienė, Vera Kulbokienė, Vincas Rimkevičius, Ona Rutkauskienė ir Adelė Telyčienienė.

• **Detroito ateitininkai** sendraugiai išsirinko 1974 metams naują valdybą: J. Valukonis pirmininkas, M. Polteraitienė ir B. Bublėnė nariai. Socialinius reikalus tvarko J. Mikaila.

• **Detroito LB lituanistinės mokyklos** tėvų susirinkimas įvyks lapkričio 18 d. 12 val. Kultūriniam Centre.

• **Jūrų šaulių "Svyturio"** kuopos šauliai lapkričio 10 d., 7 val. Lietuvių Namuose rengia tradicinį rudens balių.

Sesės šaulės paruoš skanūs užkandžius, šokiams gros puikus orkestras ir bus turtingas dovanų stalas. Automobilius saugos pasamdyta policija.

• **Ona Mikulskienė** atvyksta į Detroitą ir lapkričio 10 ir 11 d. šv. Antano parapijos kavinės patalpose tikrins kanklininkų atsieliktus rezultatus ir mokins kankliuoti.

• **LSST c. v. posėdis** įvyks lapkričio 11 d., 10 val. Lietuvių Namuose. Po posėdžio dr. Kazys Pautienis skaitys paskaitą "Suomių ir Lietuvių šaulės-moterys".

• **DLOC ateinančių metų** vasario 16 d. minėjimui, kuris įvyks vasario mėn. 17 d. Naujame Kultūriniam Centre, pagrindinei kalbai pasakyti pakvieta iš Chicago inž. Valdą Adamkų.

• **Rudens laiku** vyksta daug susirinkimų ir įvairių parengimų. Organizacijos turėtų žinoti, kad užsiregistravimas LB parengimų kalendoriuje, kurį veda Vladas Selenis, neatpalaiduoja jų pranešti ir kitiems laik-

raščiams, jei nori, kad jų pranešimai būtų patalpinti ne tik Drauge, bet ir kituose laikraščiuose. Organizacijos turėtų pranešimus siųsti tiesiog laikraščių redakcijoms arba jų bendradarbiams. Norintiesiems, kad pranešimas tilptų laikraštyje Dirva mielai patarnauja ir prašau tokias žinias atsiųsti iš anksto, nes dabar pasitaiko, kad aš net tris kartus per savaitę turiu rašyti laikraščio redakcijai ir siųsti susirinkimų arba parengimų pranešimus.

Norintieji, kad aš tokias žinias persiųsciau prašau paskambinti iš anksto tel. 826-4153.

• **Jonas Balsys**, LSST cv šaudymo instruktorius, aiškina jaunai šaulei H. Bosuote prieš pradėdant šaudymo varžybas, kurios įvyko Detroito šaulių Pilėnų stovyklavietės šaudykloje spalio 14 d.

K. Sragausko nuotr.

Naujai pakeltieji į paskautininko laipsnį clevelandiečiai, davę skautininkų įžodžius tunto sueigoje. Iš kairės: E. Giedraitytė, R. Švarcas ir A. Miškinienė.

V. Bacevičiaus nuotrauka.

Pietryčių apygardos LB apylinkių pirmininkų suvažiavimo, įvykusio spalio 20 d., Philadelphiaje, dalyviai. Iš kairės sėdi - apygardos valdybos nariai: dr. Kazys Gudėnas, valdybos pirmininkas Balys Raugas ir Vytautas Volertas jr. Stovi Philadelphiaje apylinkės vicepirmininkas Jonas Stelmokas, Baltimorės apylinkės pirmininkas Vytautas Bačanskas, Pietinės N. Jersey apylinkės pirmininkas Vytautas Jankus ir Washingtono apylinkės ninkas dr. Jonas Genys.

K. Čikoto nuotrauka

KAS TEISUS APIE KINŲ-SOVIETŲ SANTYKIUS?

Nežiūrint fakto, kad karas Art. Rytuose tarp arabų ir žydų jau tęsiasi trečia savaitė, ir kad abidvi pusės yra pusėtinai "nusikraujavusios", tačiau už šio kariaujančių šydo gal būtų bręsta stambesnio masto susidūrimas tarp Sov. S-gos ir R. Kinijos.

Tokiai prielaidai pagrindas gali būti tame, kad Sovietai visada mėgdavo "meškerioti drumzlinuose vandenyse". Ir tik prisiminkime prieš 34 metus prasidėjusį II-ą Pasaulinį karą, kai vokiečiai įsivėlė Vakaruose prieš prancūzus ir anglius; tada sovietai, nieko

BRONIUS AUŠROTAS

nebijodami ir nebudami pasiglemžė Pabaltijį, kurį ir šiandien laiko okupavę. Gi dabar, kai arabai renka "karštus kaštonus" Art. Rytuose, pradėję karą prieš Izraelį su sovietų palaima ir finansavimu, Kremliaus valdovai gali pamėginti suvesti savo sąskaitas su R. Kinija. Nes gi ir JAV, remdama Izraelį yra nukreipusi savo akis į strategiskai svarbius arabų kontroliuojamus žibalo šaltinius. Kokią reikšmę turi šis skystis pramonės kraštuose netenka niekam aiškinti.

Jau š.m. liepos - rugpičio mėnesiais Christian Science Monitor korespondentai ne vieną kartą rašė apie besitęsiančius rimtus nesutarius ir propagandinius apsisąsčius tarp dviejų komunistiškų milžinų. Žurnalistai tvirtino, kad santykių pagerėjimas tarp dviejų Azijoje šalių gyvenančių kaimynų nėra tol įmanomas ligi Sovietų armijos yra sutelktos Sibire ir nėra su tvarkyti sienų klausimai. Žinia, Sovietų ginkluotos jėgos ten ir pasiliks ligi teritoriniai klausimai nebus išspręsti abiem pusėms pageidaujama prasme.

Žinoma, Sovietai žaizdami politiską pokerį ne vieną kartą žodžiu yra pasmerkę agresiją, jėgos panaudojimą, tačiau galima ir vienaip ir kitaip aiškinti, priklausomai nuo reikalo. Tačiau kiniečiai Sovietų žodinėms

deklaracijoms netiki, kol baltieji bolševikai gali "ranka pasiekti Pekiną". Mat ar komunistas baltas ar geltonas jo žodis tik tada turi galios, kai kita susitarusioji pusė gali jį priversti šio žodžio laikytis. Ir nors sovietai su kiniečiais jau derasi pusketvirtų metų, dėl sienų klausimo sutvarkymo, bet tokio susitarimo nei pradžios dar nepasiekta. Atvirkščiai: kiniečiai skelbdami ir spausdindami naujus žemėlapius vis po truputį giliai nesustatimo griovį. Kiniečiai net kaltina sovietus, kad pastarieji nepanaikindami Varšuvos Pakto ruošiasi užpulti Vakarų.

Žinoma, ir kiniečiai nėra toki baltučiai, lyg ta nuotaka baltose sunkiose stovėdama prieš altorių... Štai londoniškis Daily Telegraph savo liepos 4 d. laidoje, patalpino savo korespondento Tandom žinutę iš New Delhi, Indijos, kad "Indija nerimastaujanti dėl kiniečių karo laivyno augimo Indijos Vandenynė". Dienraščio korespondentas tvirtino, kad "kiniečiai stengiasi atsverti sovietų karo laivyno buvimą Indijos Vandenynė".

Tuo pačiu metu Indijos žvalgyba patyrė, kad kiniečiai yra žymiai išplėtę savo karo laivyno statybą. Indai šiame kiniečių žingsnyje mato ne tiek didelę grėsmę Sov. S-gai kiek sau patiems. Esą, Indija yra užtikrinsusi Burmą, Malaziją, Singapūrą ir Australiją,

kad "Indija siekianti tik taikos išlaikymo to pat vardo Vandenynė".

Kokios baimės ar susirūpinimo prosvaitės besivaidintų Indijos vyriausybei ir koki planai kiniečių atžvilgiu besislėptų Kremliaus slapčiausiuose stalčiuose, žinomas JAV žurnalistas Joseph Alsop š.m. rugsėjo 24 d. Baltimore Sun dienraštyje teigė, kad "girdi esama daug užslėptų, alarmuojančių ženklų apie Sovietų - Kinijos artimą karą". (Už šį teigimą sovietai Alsopą iškoliojo "karo kursytoju").

J. Alsop sako, kad 1972 m. gruodį grįžęs iš kelionės po Kiniją, jis visą laiką palaikęs artimus ryšius su savo kolegomis mokslininkais, Sovietų - Kinijos reikalų žinovais. Daugelis jo pažįstamų dirbą britų slaptose įstaigose. Šie bičiuliai nenorėję sutikti su J. Alsopo nuomone, kad "Sov. S-ga greit pradėsianti karą prieš Kiniją". "Net nežiūrint to fakto, kad mano su Chu En-lai pasikalbėjimo metu, pasitarasis labai rimtai svarstė tokio žaibinio užpuolimo galimybes", rašo J. Alsop.

Tačiau pastaraisiais mėnesiais šių studijų galvojimas pasikeitęs. Autorius čia cituoja vieno laiško pastraipą, kad "nors anksčiau atrodė, kad Sovietai neužpuls Kinijos bet dabar būklė yra visiškai pasikeitusi: SSSR karo vadovybė skatinanti Politbiurą pradėti bet kokią pobūdžio, atominių ar bakteriologinį karą prieš Kiniją. Ir kuo greičiau".

Šiam nuomonių pasikeitimui impulsą davusi Britų užs. reik. ministro Sir Alex Douglas-Home kelionė į Pekiną, š.m. ankstybą rudenį. Esą ministras Pekine iš Chu En-lai daugiau nieko negirdėjęs, "bet tik apie grėsiantį Kinijai pavojų iš SSSR".

Be to, Sovietų karo vadovybė yra pasikeitusi ir jos priekyje atsistojo "vanagai", po to kai mirė vyr. štabo viršininkas maršalas Zacharovas. Jis buvęs priešinąs karo su Kinija pradėjimui.

Ir JAV žvalgyba netikinti, kad Sovietai galėtų pradėti karą šį rudenį prieš Kiniją: Politbiuras esą tvarkąs karo - taikos reikalus. J. Alsop baigia, "kiekvienas turi teisę pasirinkti į ką jis nori tikėti -- ar į JAV žvalgybos ekspertų nuomonę ar Chu En-lai baimingiems pareiškimams".

VISAME PASAULYJE GARSUS BREVETTATA AŠARINIŲ DUJŲ PISTOLETAS

Šis ašarinis pistoletas yra visškai panašus į tikrąjį revolverį. Jis labai naudingas žmonėms, kurie dirba vieniši, tamsiose vietose ir yra reikalingi apsaugos. Yrai tą ginklą gali duoti savo žmonom

ir dukterim naktį apsisaugoti. Daug pramonės įmonių juo naudojami. Iššovus sulaiko užpuoliką, bet jo nesužeidžia amžinai. Jam laikyti nereikalingas leidimas, bet jis neparduodamas nepilnamečiams. Vieną kartą užtaisius, iššaujami 6 šoviniai. Su pistoletu siunčiami 6 šoviniai pilni ir 6 nepilni praktikai. Pinigai sumokami iš anksto. Į pistoleto kainą įskaičiuota 12 šovinių ir persiuntimo išlaidos.

UŽSAKYMO BLANKA

Užsakydami prie norimo revolverių ir šovinių kiekio stovintį žvaigždutę apveskite ratuku.

* 1 Gun-unit — \$15.00

* 2 Gun-units at \$14.50 ea.— total \$29.00

* 3 Gun-units at \$14—\$42.00

* 4 Gun-units at \$13—\$52.00

* 6 Gun-units at \$12—\$72.00

* Extra Boxes of Tear

Gas Shells \$2 per box

* Extra Boxes of Blanks — \$1.25 per box

* Holsters \$2 each.

Visa tai siunčiama drauge su revolveriu ir apmokamos persiuntimo išlaidos.

CHEROKEE
INSTITUTE

Dept. DV-73

P. O. Box 7243.

Country Club Station

Kansas City, Mo. 64113

Spalio 26 d. įvyko Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų Clevelando skyriaus susirinkimas kuriame dalyvavo ir cv pirm. dr. P. Maziška su cv nariu Kačinsku. Nuotraukoje susirinkimo dalyviai.

V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Clevelando Lietuvių Dienų ruošia vyksta pilnu tempu. Lapkr. 10 d. Clevelande pirmą kartą išgirsi-me šaunųjį New Yorko vyrų chorą "Perkūną". Jie atvyksta pilname sąstate (38 asm.). Koncerte girdėsime skambiausias lietuvių kompozitorių dainas ir ištraukas iš operų. Perkūnas įsteigtas 1963 metais (taigi turėsime gražią progą paminėti to choro dešimtmečio sukaktį). Choro dirigentas muz. Vyt. Strolia.

Po koncerto bus šokiai, vaišės, loterija ir kitokios įvairybės.

Lapkričio 11 d. nuo 11 iki 6 val. p. p. bus didžiulė ir įdomi DAILĖS PARODA.

Koncertas ir paroda įvyks naujosios parapijos salėje (18022 Neff Rd.).

CLEVELANDO LIETUVIŲ DIENOS

Šeštadienį, lapkričio 10 d., 7 val.vak.

NAUJOSIOS PARAPIJOS SALĖSE (18022 NEFF RD.)

RENGIAMAS VAKARAS-KONCERTAS

Programą išpildys New Yorko vyrų choras "PERKŪNAS", diriguojamas muz. Vytauto STROLIOS. Pirmą sykį Clevelande girdėsime gero ir stipraus vyrų choro dainuojamas gražias mūsų kompozitorių dainas, ištraukas ir arijas iš įvairių operų.

Po koncerto — šokiai jaunimui, pasilinksminimas, vaišės, loterija ir t.t.

Bilietai kainos nuo 2 iki 5 dol. Patartina iš anksto rezervuoti vietas, jau dabar užsisakant ar nusiperkant bilietus pas J. Malskį (tel. 486-9165), St. Astrauską (943-5948), R. Tatarūnienę (531-5924) ir Ireną Kijauskienę (486-9670). (Vietos numeruotos!).

SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO 11 D. nuo 11 iki 6 val. p. p.

Nauj. parapijos salėje ruošiamas turtinga ir įdomi meno kūrinii, gintaro papuošalų, lietuviškų audinių ir įvairių kitokių dailės dirbinių

PARODA.

ĮEJIMAS Į PARODĄ LAISVAS.

Lietuvių Dienų rengėjai — Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinkės Valdyba ir talkininkai nuoširdžiai kviečia visus lietuvius dalyvauti šeštadienio vakare — koncerte ir parodoj. Lietuvių Dienos — visų sąmoningų lietuvių vieningumo ir susipratimo demonstracija.

teatrą ir prisišaukiama vi-sur, kur tik reikia pagalbos. Taip pat skaito ir Dirvą, kur darbščiąją sesę pami-niu su tikru nuoširdumu. Poeto J. Minelgos parašyta ir dail. V. Aleknienės iliustruota eilėraščių knyga mažiesiems — "Kiškio pyragai" — neužilgo turi pasi-rodyti knygų rinkoje.

• ANTRADIENIŲ vaka-rai Jaunimo centro didžio-joje salėje randi repetuo-jantį net 110 žmonių chorą, kurį sudaro Dainavos an-samblis, Tėviškės liuteronų ir Ziono evangelikų parapi-jos choral. Jie visi, vado-vaujant muz. Alv. Vasai-čiui, ruošiasi didžiajam komp. Vl. Jakubėno kūri-nių koncertui, įvykstančiam Mokslo ir Kūrybos simpo-ziumo dienomis lapkričio mėn. pabaigoje. Tuo tarpu Lietuvos Vyčių choras, ve-damas muz. F. Strolios, in-tensyviai ruošiasi lapkričio 17 d. įvyksiančiam giliai patriotinio repertuaro kon-certui, pavadintam "Lais-vės Lietuvai". Artimiausiu laiku Jaunimo centre įvyks dokumentinio filmo apie ne-seniai mirusį žymųjį mūsų kalbininką prof. A. Šalį premjerą. Filmą susuko Lietuvių Foto archyvas, va-dovaujamas kun. A. Kezio. Plačiau panagrinėti jo pa-skutinį modernų filmą "Sta-tyba" teks ateinančiose skil-tyse.

Dirvos skaitytoja Danutė Juodgudienė prie savo darže Marquette Parke, Chicagoje, išaugusios saulėgrąžos.

Greitesniam pašto korespondencijos gavimui, Dirva pašte išsinuomavo pašto dėžutę — P. O. Box 03206, tad siųsdami Dirvai laiškus, korespondencijas ar pinigus, adresuokite:

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

ŽIEMOS ESKURSIJA Į LIETUVĄ

Išvyksta 1973 m. gruodžio 21 dieną —
grįžta 1974 m. sausio 4 dieną.

15 dienų (Vilniuje 5, Kaune 1, Rygoje 5,
Leningrade 2, ir Helsinkyje 2 d.).

IS BOSTONO IR NEW YORKO
Kaina tik \$696.00

VYKSTANTIEMS IS CHICAGOS — \$100.00
IR IS CLEVELANDO — \$74.00 DAUGIAU.

Grupėje dalyvių skaičius ribotas —
NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu
kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
IRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

• Inž. R. Kudukis gruodžio 9 d., 8 v. v. Lietuvių Namų salėje skaitys paskaitą "Mūsų miesto meras". Paskaitą rengia Clevelando skautininkų draugovė.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

JOURNEYMEN

SKILLED TRADESMEN

ATTENTION:

ELECTRICIANS

MACHINE REPAIRMEN

PIPEFITTERS

PAINTERS

Lear Siegler Automotive in Detroit offers "\$300 CASH" to anyone who is instrumental in the hiring of any of the above skilled tradesmen. Know someone? Give Mr. J. Lesco a call at, 313-897-9100 and he will discuss the details with you...

This cash finders fee is open to anyone who will assist us in this program.

LEAR SIEGLER, INC.

8129 Epworth, Detroit, Michigan

An Equal Opportunity Employer

(82-88)

CONANT

Needs

BROACH MEN

Top pay-Top Fringes

• EXPERIENCED SPLINE GRINDERS • O.D. GRINDERS
• SURFACE GRINDERS

• FORM GRINDERS • MACHINIST-LATHE AND MILL
Join our growing company. We need men experienced in broach making at either our Northern plant in Blue Island, Illinois (Just S. of Chicago) or our southern plant in Clearwater, (Near Tampa).

THE CHOICE IS YOURS

For appointment or interview call collect or write:
FRED FITZUK

CONANT BROACH CORP.

13747 Southwestern Ave.
Blue Island, Illinois 60406

312-264-0400

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS-BALIUS

įvyks š. m. lapkričio 24 d., šeštadienį, 7:30 val. vak.

LIETUVIŲ NAMUOSE, 877 EAST 185 STREET.

Programoje: Kalbą pasakys Chicagos Ramovės Skyriaus pirmininkas Andrius Juškevičius. Meninę dalį atliks Clevelando skyriaus ramovėnai, vadovaujant sol. Juliiui Kazėnui.

Vaišių šeimnininkė B. Mainelienė. Šokiams gros Serbų orkestras "SVOVODA".

Bilietai po 10 dol. suaugusiems ir po 5 dol. jaunimui, Bilietai gaunami pas P. Mainelį, telefonas 692-1690 ir pas A. Jonaitį, telefonas 531-4608.

Rengia L.V.S. "RAMOVĖ" CLEVELANDO SKYRIAUS VALDYBA

WELDERS—FITTERS

Experienced preferred

Steady, permanent work

Manufacturers of custom equipment

CHARLES STRAND CO.

12995 Hillview, Detroit, Mich.

Fenkell Meyers area

313-491-6600

8 to 11 a.m., 1 to 3 p.m.

(79-82)

MODEL MAKERS

Will makes prototype metal & plastic component for multi-component devices. Knowledge of all machine shop and equipment preferred. 5 years experience in tool & die shop or sample shop experience. Journeyman card is not a requirement.

Call R. Skoglund

ESSEX INTERNATIONAL

313-571-8000, ext. 413

6233 Concord Ave. Detroit, Mich. 48211

Equal Opportunity Employer

(84-90)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŠAULIAI LIETUVYBĖS RĖMĖJAI

Vytauto Didžiojo šaulių kuopos valdyba š. m. spalio 7 d. posėdyje aptarė organizacinius reikalus ir priėmė ateities planus. Kuopos pirmininkas Vladas Išganaitis konstatavo, kad šauliška veikla kuopoje eina sklandžiai ir tinkama vaga. Kuopa artėja prie 400 narių. Kuopa beveik kas mėnesį surengia parengimus, minėjimus, išvažiavimus, paskaitas ir t.t. Tai gi nėra savaitės, kad šauliai nebūtų ką nors nuveikę...

Be kitų einamųjų reikalų posėdyje buvo nutarta piniginiai paremti: lietuvišką spaudą, radiją, televiziją ir organizacijas.

Paskirta: Draugui ir Naujienoms po \$50, Dirvai, L. Lietuvai ir Sandarai po \$20, Lituanus ir Jaunimo žurnalams po \$10, Margutis ir Barcus radijo po \$50, Lietuvių televizijai ir Balfui po \$15, Altui, Lituanistikos institutui, L. K. Muz. — kariniam skyriui, Sporto išvykai į Europą po \$25, Brauzinkams Turkijoje — \$100 ir Jaunimo Centrai — \$250. Viso išdalinta 760 dolerių.

Vytauto Didžiojo šaulių kuopa šią vasarą irgi yra išdalinusi laikraščiams ir kitoms lietuviškoms institucijoms viso \$418.

Tai gi šiais metais jau paskirta viso: \$1,178.

Tokie šaulių nuveikti darbai tebūna paskata visom kitom lietuviškom organizacijom.

Vytauto Didžiojo kuopos vadovybė ir šaulius tenka tik nuoširdžiai pasveikinti, padėkoti, palinkėti ir toliau dirbti tėvynės labui.

Alg. Budrys

• Popietė su Stasiu Baru rengiama Lietuvių Tautiniuose Nmuose, 6422 So. Kedzie, Chicagoje, sekmadienį, lapkričio 11 d., 3:30 val. p. p. Popietės rengėjai — LMF Chicago Klubas ir LTN Valdyba — kviečia visus popietėje dalyvauti, susipažinti su dainininku Stasiu Baru, paklausti jo išpildomų dainų, patirti jo pastangas bei kliūtis į dainos meno viršūnes kopiant.

• Inž. Valdas Adamkus, Gamtos apsaugos įstaigos Vidurio-vakary regiono viceadministratorius, buvo stoties svečias ir specialioje 30 minučių programoje, pavadintoje "The Man from EPA", atsakinėjo į klausimus apie oro ir vandens taršą, triukšmo problemas, energijos krizę JAV-se ir organizacinius EPA reikalus.

• Skautų Aido 50-ties metų sukaktis bus paminėta lapkričio 10 d., 7:30 val. vak. Jaunimo Centre.

• Chicago's Lietuvių Moterų klubas išrinko Dalią Bobeliene būsimą Gintaro debiutančių baltaus pirmi-
ninke, taip pat L. Dargienę ir M. Krauchūnienę artimiausiomis jos padėjėjomis.

• Tautinių šokių mokytojų suvažiavimas įvyks Chicagoje, lapkričio 23-24 d.d. Suvažiavimo metu bus išrinkta nauja vadovybė, aptartas 5-tosios tautinių šokių šventės repertuaras ir kiti reikalai.

Visi tautinių šokių mokytojai kviečiami suvažiavime dalyvauti ir dar neužsiregistravę, prašomi nedelsiant registruotis pas Ireną Šilingienę, 7222 S. Whipple Ave., Chicago, Ill. 60620. Tel. (312) 434-8444.

• Balzeko lietuvių kultūros muziejus Chicagoje, Neprikl. Lietuvos kariuomenės atkūrimo 55-tųjų metinių sukaktuvių minėjimą rengia š. m. lapkričio mėn. 18 d., 4 val. p. p. Teisūninkas P. Stravinskas skaitys paskaitą "Kariuomenės vaidmuo valstybėje teisine prasme". Dainuos Motiekaitienės dainavimo studijos studentės: Danutė Bajalytė ir Zita Petkevičienė, akt. Alfas Brinka deklamuos. Dainininkams akompanuos muz. Manigirdas Motiekaitis. Į minėjimą visi kviečiami atsilankyti. Įėjimas laisvas.

• Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Garbės Teisimas pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — Antanas Rinkūnas, sekretorius — Baiys sakalas, nariai: E. Sudikas, kun. A. Žilinskas ir A. Kuolas. Teismo adresas: 53 Burrows Ave., Islington, Ont., Canada.

• Vliko Seimas įvyks gruodžio 1-2 d.d. Lietuvių Nmuose, Toronte, Kanadoje.

Apie Vliko veiklą kalbės jo pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, vicepirmininkai — J. Valaitis ir A. Vakselis. Apie Tautos Fondą kalbės jo pirmininkas prelatas J. Balkūnas ir Kanados atstovybės pirmininkas A. Kuolas. Atskiras problemas nagrinės: Lietuvos rusifikacija — Draugo redaktorius B. Kviklys, žmogaus nutiesinimas okupuotoje Lietuvoje — dr. K. Karvelis, Rytprūsių ateities problema — prof. M. Brakas, Vlikas Lietuvos pagrindinė (minint jo 30 metų sukaktį) — per vakariene kalbės vicepirmininkas J. Audėnas.

• Dr. Aldona Čarnekaitė-Birutienė, spalio 27 d. atžymėjo savo amžiaus 75 metų sukaktį.

Sukaktuvininkė, dabar gyvenanti Richmond Hill, N. Y., Lietuvai kūriantis

daug talkino organizuojant kariuomenę ir už tai buvo apdovanota Vyties Kryžiumi. Vienu metu ji buvo dr. J. Basanavičiaus sekretorė. Nuo 1924 m. iki 1943 m. buvo vaikų klinikos ir valstybinės vaikų ligoninės Kaune gydytoja, dirbo kaip asistentė V. D. Universitete. Pasitraukus į užsienį dalyvavo profesinėse organizacijose motinomis ir vaikams globoti.

• Dr. Domo Jasaičio 75 metų sukaktis bus minima Brooklyne lapkričio 11 d. 1 v. p. p. Apreiškimo parapijos salėje. Kalbės Stasys Lušys iš Bostono, Juozas Laučka iš Washingtono. Meninę programą atliks pianistė Julija Rajauskaitė-Petrauskienė ir dramos aktorius Henrikas Kačinskas.

• Rochesterio sporto klubo "Sakalas" naują valdybą sudaro: pirm. V. Lelis, vicepirmininkas E. Pukinskas, sekretorė L. Lelienė, išdininkė E. Dziakonaitė, vyrų reikalų vedėjas V. Prasauskas, korespondentas A. T. Klimas. Revizijos komitetą sudaro tėvas J. Dyburys, O.F.M ir G. Sala-džius.

• San Francisco LB rudenis balius įvyks lapkričio 10 d., 7:30 v. v. Alamo Women's Club, Danville Blvd. ir South Ave., Alamo, Cal. Programą išpildys Los Angeles jaunimo ansamblis. Įėjimas su vakariene 4 dol., moksleiviams ir studentams — 2 dol.

OPERAVO J. VIZBARĄ

Dirvos korespondentui Juozui Vizbarui praėjusią savaitę Carney ligoninėje padaryta kojos operacija. Dar jam teks ligoninėje kurį laiką pagulėti.

Linkime greičiau pasveikti.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

BORING MILL OPERATOR
Vertical, experienced on medium and large size cranes and weldments. Must own set-ups. Day shift. Apply in person after 8:30 A.M.
COLUMBIA ELECTRIC MFG. CO.
4519 HAMILTON (Near St. Clair E. 45)
CLEVELAND, OHIO (83-85)

MACHINIST
Experienced at Set-Up of Modern Snow Drills with Air Fixtures also Semi Automatic Milling Machines. Days: Steady. No Layoffs.
PEERLESS AUTOMATIC
1970 W. 77 (Near Madison)
(85-87)

EXPERIENCED DIE FILER
PAPER CUTTER EXPERIENCED OR TRAINEE to work in modern west-side plant. Good atmosphere. Excellent opportunities. Steady employment & fringe benefits. Never a lay-off.
BOISE CASCADE
4500 Tiedeman Rd.
Brooklyn, Ohio 44144
216-252-4100
E.O.E. (85-87)

ASSEMBLERS
DAY AND AFTER NOON SHIFT IMMEDIATE OPENINGS.
1460 Rankin
Troy, Mich
313-588-1100 (85-91)

1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE
OPERATORS & SET UP MEN FOR NATIONAL ACME
Must have job shop experience and be able to set up work from blue prints and close tolerance.
1ST & 2ND SHIFT
TRAINEES ACCEPTED WITH MECHANICAL ABILITY. SOME OVERTIME AND ALL FRINGE BENEFITS.
Phone 313-564-6373 (85-88)

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS AND SET UP MEN
ACME CONES
For Days & Nights
Experienced men for permanent position. Full benefits. Pleasant working conditions. Extensive overtime.
KBC INC.
15700 Dale (Fenkell-Telegraph-Area)
Detroit, Mich.
313-534-9190 (85-87)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• **PLAČIOS** apimties amerikiečių komitetas, kurio tarpe buvo ir lietuviai dr. J. Briedis, dr. L. Kriaučeliūnas ir J. Talandis, spalio 17 d. puošniame Martini-que restorane surengė pagerbimo vakariene kongresmanui Edvardui J. Derwinski, kurs nuo 1958 m. yra IV-tojo Chicago's distrikto atstovas JAV Kongrese Washingtono. Lietuviams ir kitiems pavergtųjų tautų atstovams šis kongresmanas gerai pažįstamas kaip jų draugas bei užtarėjas, kaip vienas iš stipriausių antikomunistų, prieš juos pakėliąs balsą ne tik Washingtono, bet ir Jungtinėje Tautose. Jo pagerbimo vakariene, kur bilietai buvo gana brangūs (30 dol. asmeniui), susirinko apie 600 žmonių, jų tarpe ir eilė aukštųjų Illinois valstijos bei Chicago's miesto pareigūnų. Pati programa po puikios vakarienos buvo trumpa, praėjo be jokių liaupsinimų, pats kongresmanas Derwinski tepasakė vos kelis sakinius. Pagrindinis dėmesis skirtas teatro spektakliui, kur sužibėjo žinomas JAV aktorius Pat O'Brien.

Tik gaila, kad gausių svečių tarpe lietuviai, pagerbdami savo didįjį draugą, tesudarė vos du stalus. Vieną iš jų dešimčiai žmonių nuvyrko I. ir dr. Kriaučeliūnai, o prie kito grupavosi lietuviai respublikonai su D. ir inž. E. Bartkum ir kitais. Kriaučeliūnai prie savo asmeniško stalo kelias vietas užfundijo ir spaudai. Čia buvo V. ir J. Janušaičiai, P. Petrutis su V. Karosaite, Dirvos bendradarbis su žmona ir dar vienas kitas. Daug kas pasigedo Altos ir LB oficialių atstovų, nes šios bendrinės organizacijos, kai tik iškyla reikalas, vis kreipiasi į kongr. E. J. Derwinski ir jis niekad neatsisako padėti. Kongresma-

Sibire gimusi lietuvaitė Laima Simonavičiūtė, Amerikos moterų karati meistrė, laimėjusi daugiau kaip 50 trofėjų, atvyksta iš Washingtono į Chicago pademonstruoti tuščiomis rankomis apsigynimo būdą.

nas E. J. Derwinski padėjo ir dr. L. Kriaučeliūnui, kai šis rengė IV Tautinių šokių šventę. Kai reikėjo pasi-kviesti JAV prezidento žmoną, čia kaip tik daugiausia pasidarbavo minias kongresmanas. Todėl dr. L. Kriaučeliūnas su žmona kongr. E. J. Derwinski anksčiau rodyto ir dabar teberodomo palankumo lietuviams negalėjo užmiršti ir nesigailėjo nemažų asmeninių išlaidų, kad su savo svečiais galėtų pagerbti didįjį lietuvių draugą. Įdomu, kad mums, lietuviams, stalas buvo parinktas šalia paties Derwinski stalo, o kongr. Derwinski su dr. L. Kriaučeliūnu ir jo žmona kalbėjosi kaip seni draugai.

• **NUKRYPUS** mintims į Washingtoną, norisi prisiminti ir lietuvaitę iš Washingtono, kuri lapkričio 17 a. su mama atvyksta į Chicago būti pagrindiniu dėmesio centru "Margučio" ruošiamam bankete. Tai Kazachstane, Sibire, gimusi Lietuvos partizano dukra Laima Simonavičiūtė, laimėjusi Amerikos moterų karati meistrės titulą ir daugiau kaip 50 trofėjų. Ši jauna, 1956 m. gimusi lietuvaitė pademonstruos IV-tame amžiuje Korėjoje pradėtą tuščiomis rankomis apsigynimo būdą. Tai bus iki šiol nematyta naujiena Chicagoje. Šalia jos pirmą kartą su estradinėmis dienomis pasirodys gerai žinoma aktorė ir solistė Elena Blandytė, akompanuojant komp. D. Lapinskui. "Margučio" vadovų išradingumas ruošiant įvairius koncertus bei banketus yra tikrai nuostabus. Mažai kas iki šiol žinojo, kad Sibiro tremtyje gimusi buvusio Lietuvos laisvės kovotojo dukra dabar gyvena laisvoje Amerikos žemėje ir net laimi dešimtis trofėjų. Po lapkričio 17 d. banketo su šia įdomia lietuvaitė pasistengs padaryti specialų pasikalbėjimą Dirvai.

• **PRAEJUS** vasarai sugrįžom iš stovyklų, iš kurortų ir gamtos į namus, darbovietes, mokyklas, sales, parengimus. Lietuviškas gyvenimas verda nemažesniu tempu kaip prieš 10 ar 15 metų. Nors mokinių skaičius liuanistinėse mokyklose kiek mažėja, bet dėl to nesiskundžia jaunimo organizacijos, ypač skautai, nes jų gretos net ilgėja. Kiekvienas turim nemažai prisiminimų iš praėjusios vasaros. Mano mintys dar vis nukrypsta ir į Jubiliejingą skautų stovyklą Ohio valstijoje. Daug matėme

Skautininkė Vanda Alekniene, penkta iš kairės, su skautų pirmūnu vs P. Jurgėla ir kitais jubiliejinėje skautų stovykloje prie jos rankomis išpuošto vartų.

V. Kizlaičio nuotrauka.

(Nukelta į 7 psl.)

Mylimai Mamytei

E. TREINIENEI

mirus V. Vokietijoj, jos dukrai E. KRYGERIENEI, žentui J. KRYGERIUI, dukroms MARTAI, LIDAI, ir anūkui ALGIUI KRYGERIUI, MEILEI ir kitiems giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą

Petrutė P. Palgrimai